

Qrotesk ~ A Qotik Epik

GE Graven tərəfindən

VII Fəsil

~Təmiz gecə havası uzaqdakı bayquşun sönən cırıltısından başqa səssiz idi. Ulduzlar Abbeyin qaranlıq ərazisini işıqlandırır və yataqxananın iki mərtəbəli pəncərələrindən bir neçə yağ lampasının zəif parıltısı görünürdü. Həyatın o biri tərəfində də bir sıra vitraj pəncərələr də parıldaırdı, amma parlaq şəkildə - kafedral canlı idi.

Parıldaıyan kilsənin içində və başının üstündə uçan mürəkkəb, his ləkəli bir freska onun tağlı tavanını bəzəyirdi. Rəsm kafedralın demək olar ki, bütün yuxarı hissələrini əhatə edirdi. Onun altında xarici divarların yaxınlığında iki sıra nəhəng daş sütunlar düzölmüşdü və əsas qanadın bütün uzunluğu boyunca uzanırdı. Birlikdə onlar göyə qalxıb tavana doğru yoxa çıxan uçan dayaqları dəstəkləyirdilər. Eyni möhkəm dizayn kafedralın dörd qanadının hamısında mövcud idi və qanadların birləşdiyi yerdə — onların ortaq, açıq məkanında — qaldırılmış başlıqlı qurbangah yerləşirdi. Qurbangahın oyma taxta örtüyünü sallanmış qobelenlər və pərdələr bəzəyirdi və müqəddəs mərkəz döşəmənin mərkəzindəki möhkəm bir qaya lövhəsinin üstündə yerləşirdi. Qurbangah lövhəsinin hər iki tərəfində daş təməldən çıxan bağılı dəmir ilgəklərə bağlanmış qalın dəri bağlar uzanırdı.

Kardinal Blasi, çiyinlərinin üstündən titrəyən işıq saçan hündür döşəmə şamdanları ilə ucaldılmış qurbangahın qarşısında dayanmışdı . İndi qarışdırdığı kövrək səhifələrin mətninə tamamilə qapılmış halda öz-özünə mızıldanırdı. Gözləri yaşlanırdı.

Naramsin Tərcümələrinin Latınca parçaları üzərində, o vaxtdan bəri Apokrif arxivindən gizləndiyi hissələr üzərində. Yaxınlıqda rahiblər Klodius və Qrevil sakitcə əmr gözləyirdilər. Üçü və bir neçə uzun dəri ipin sonuncusunu qurbangah lövhəsinin səkkiz metal halqasına bağlamaqla məşğul olan rahib Qreytdən başqa, kafedral boş idi.

Nəhayət, Rahib Qreyt Blasiyə yaxınlaşdı. "Bağlayıcılar möhkəmdir, Abbot; ən uzunundan ən qısasına — çöldən içəriyə."

Blasi qısaca baxışlarını köhnəlmiş səhifələrdən ayırdı. "Bu nə deməkdir?"

Qrevil Qreytin dediklərini izah etməyə çalışaraq irəli çıxdı. "Qurbangahın daş təməlinin hər iki tərəfində dörd qarmaq var. Onların hər biri üçün bir ip lazımdır. Bütün iplər ..."

Klodius ah çəkdi; Qrevilin sözünü kəsdi və Blasinin sözünü daha qısa izah etdi: "Qurbangah lövhəsi iki mərtəbəli meşədə yerləşir. Əgər lövhə bərabər şəkildə geri çəkilməsə, o, tutulacaq."

Blasi qaşlarını qaldırdı, amma heç vaxt sənədlərindən başını qaldırmadı. "Bəs əgər tutulursa?"

Klodius cavab verdi: "Yaxşı, əgər ilişərsə, onda iplər əks qaydada — ən qıtsadan ən uzununa qədər, boş ucları qurbangahın digər tərəfinə çarpazlaşdırılaraq düzülməlidir. Sonra ipləri geri çevirməzdən əvvəl lövhə tamamilə bağlanmalıdır." yenidən açılır."

"Çətindir? İştirak edir?"

Klodius çiyinlərini çəkdi. "Sadəcə uzun - döşəmə çuxurunu bağlamaq və yenidən açmaq üçün lazım olan anda."

Blasi ona məlumat verdi; "Onda indi sənə lövhənin tutmur." Blasi davam edərkən Klodius sərtləşdi: "Və əlbəttə ki, hər hansı bir düşük üçün ikinizi də məsuliyyətə cəlb edəcəyəm."

Klodiusun çənəsi aşağı düşdü və Qreytin incə təbəssümünə qaşqabağını salan Qrevilə baxdı. Boğazını təmizləməzdən əvvəl qıvrıldı. "İcazə versəydim, Zati-aliləri; lövhənin ilişməyəcəyinə heç bir zəmanət verə bilmərik."

Blasi səhifələri yavaşca aşağı endirdi və dar gözlərlə ona tərəf döndü. Həm Klodius, həm də Qrevil Kardinalın polad kimi alnının altında İblisin özünün çox soyuq, yuyulmuş və qətiyyətli baxışlarını gördülər. Blasinin kor gözü sanki hamısını birdən görmək istəyirdi.

Klodius tələsik baxışlarını yayındırdı, əvəzinə qurbangaha baxaraq Blasiyə yalvardı: "Qurbangah heç vaxt yerindən tərpənməyib. Biz yalnız metodu bilirik..." onu qədim Abbey qeydlərindən keçirmək. Uğur qazanacağımızı güman etmək üçün...

Blasi onun sözünü kəsdi; sözləri getdikcə artan səbirsizliklə doldu: "İndi mənim qarşımdasan — yataqxanada yox — çünki mənim xeyirxahlığımda qalırsan. Hər ikiniz katakombaların yeni nəzarətçisi olmaq istəyirsiniz, elə deyilmi?"

"Həqiqətən də!" Qrevil qışqırdı, "Və biz təvazökarlıqla sizin xidmətinizdəyik."

Klodius cavab verməzdən əvvəl Qrevillə baxdı: "Bəli; amma əgər xoşunuza gəlicə, sizin

Əlahəzrət—”

“Onda, lövhənin ilişməsinə diqqət yetirməlisən, bəli!” Blasi hürüşdü.

Klodius ah çəkdi, amma yenə də itaət etdi. “Biz edəcəyik, Zati-aliləri.”

Kapitan Born ən güclü əsgərlərindən ibarət iki sütunu kilsəyə və orta dəhlizə apararkən ibadət qanadının xarici, ikiqat qapıları qəfildən açıldı.

Terraslı oturmaqların uzun sıraları iki yerə bölündü. Yüzlərlə yürüş

çəkməsinin təbil səsləri kafedralın oratoriyası boyunca guruldadı. Nəhayət, kapitan onları dayanmağa çağırdı və əsgərlər yerində donub qaldılar. Onun səsi kilsə qanadlarının geniş hasarlarından əks-səda verərkən, kafedralın üzərinə yeni bir sükut ç

Kardinal Blasi və üç Abbey rahibi Kapitan Bornun yaxınlaşmasını izlədilər.

Kapitan onlara çatmamış dayandı, yanağını qaşdı və əllərini belinə qoydu .

Yaşıl, sınaycı gözləri ilə kilsənin üzərindən keçdi, əsasən onu yoxladı.

ipləri bağlı qurbangah. Sonra Blasiyə tərəf dönməzdən əvvəl hər bir rahiblə baxışlarını bölüşdü . “Başlayaq?”

Blasi diqqətini yenidən Naramsin səhifələrinə yönəltdi və cavab verdi: “Tezliklə, kapitan.

Lakin qurbangahla bağlı bir neçə müvafiq və olduqca əhəmiyyətli detal var . Rahib Klodius indi sizə bunları bildirəcək.”

Klodius işarəni götürüb irəli addımladı. “Hə, bəli, kapitan”, dedi. Rahib

Borna qurbangah lövhəsini bərabər şəkildə çəkməyin vacibliyini izah etdi ki, o,

öz-özünə kilidlənmir. Klodius Borna nə tələb olunduğunu bildirənə qədər onlar birlikdə

qurbangahın ətrafında təxminən üç dəqiqə gəzdirər. Rahib davam etdi: “Beləliklə,

adamların yerləşməsi çox vacibdir, çünki biz işə başlayanda onlar yer üçün qarşı-qarşıya

olacaqlar.” Born döşəmədə uzanan, dəqiq bir şəkildə quyruqlu düzülüşdə olan səkkiz uzun

bağcığa baxdı . “ İndi bildiyiniz kimi,” Klodius əlavə etdi, “qurbangahın yerini dəyişmək vəzifəsi

bir qədər mürəkkəbdir - həqiqətən də, sadəcə görünüşdən daha çox şey

toplaya bilərsiniz. Buna baxmayaraq, mənə sizin doxsan səkkiz adamınız lazımdır - nə çox, nə

də az. İndi, neçə nəfəriniz var?

Hazırsan?

"Bəsidir." Born dedi.

“Həqiqətən də.” Klodius qaşqabağını saldı və çənəsini qaldırdı. “Başa düşürəm.” Bornun yanağındakı yara izinə diqqətlə baxdı .

Born əyilib pıçıldadı: “Rahib, saleh baxışlarına diqqət yetir; yoxsa məni adamlarımın

qarşısında ləyaqətini qorumağa məcbur etməzsən.” Klodius Bornun çiyindən baxdı.

Kral Qvardiyasının iki sarsılmaz sütununun ona baxdığını kəşf edin.

— Onda, — rahib mızıldandı və üzünü çevirdi, əsəbi halda. — Adamlarınızı təşkil edəkmi ?

Kapitan Born əlini yavaşca yelləyərək əsgərlərinə işarə edərək dedi: “Onları istədiyiniz kimi yerləşdirin, keşiş” .

Klodius yalnız təsdiqedici bir işarə ilə təsdiq edən Kardinal Blasiyə baxdı.

Beləliklə, Klodius dəri iplərin üzərinə səkkiz sıra əsgər yerləşdirərək özünü məşğul etdi. Ümumilikdə, qırx nəfər ən xarici iki ipi bərkitdi, iyirmi dörd nəfər növbəti ən xarici cüt ipi tutdu, iyirmi nəfər növbəti ən daxili ipi tutdu və on dörd nəfər ən daxili ipi tutdu. Born sonuncu adamını - vəzifəyə təyin olunmayanları - yerləşdirdi.

Katedralin xaricindəki üç girişinin hər birini qorumaq üçün bağlayıcılar . Hamısı yerində idi; hamısı hazır idi. Kilsəni bürüyən sükut içində Klodius səkkiz sıra əsgərin arxasına keçdi və hər sıranın qurbangahın mövqeyinə görə düzülüşünü yoxladı. Nəhayət, o, uzaqlaşdı, Rahibə baxdı.

Qreyt uzaqdan başını tərpətdi. Qreyt sənədlərindən başını qaldıraraq Bornu işarə edən Kardinal Blasiyə pıçıldadı. Blasi isə sənədlərindən başını qaldıraraq Bornu işarələdi. Buna cavab olaraq Born adamlarına tərəf döndü və sıralarında dövrə vuraraq əmrlər verdi. "Hər bir kişi dartinir! Hər sıra bir-birinə bənzəyir! Bütün sıralar bir-birinə uyğunlaşır - üç dəfə dartinir; üç dəfə istirahət! O, onların arxasında dayandı və əllərini belinə sıxdı . "Mənim yerimdə!" Dartılmış iplər gərildi. "Dart!"

Doxsan səkkiz əsgər gərginləşdi. Səkkiz bağ xırıltısı eşidildi. Buna baxmayaraq, qurbangah müqəddəs yerini qoruyub saxladı. Blasi Klodiusa qaşqabağını saldı. Qrevil qıvrıldı.

"Qalx!" Altı ton sürüşən qayanın xırıltılı səsi kilsənin döşəməsində əks-səda verərkən əsgərlər yenidən kəndirlərə söykəndilər .

"Qalx!" - və bir neçə düym daha.

"Qalx!" - və daha çox.

"Qalx!" — daha çox.

"Qalx!"

Gəminin barabançısı kimi, avarçəkənlərin üzərindəki təbilçi kimi, Born ritmini saxladı. Əsgərləri fit və inilti xoru kimi idilər. Bornun hər yeni çağırışı ilə birlikdə Döşəmə daha çox çirkli döşəməyə çevrilmişdi. Bornun qurbangahının əks tərəfində Blasi düzbucaqlı bir çuxurun tədricən göründüyünü və onilliklər boyu davam edən havasızlığı çıxardığını gördü . Nəhayət, dərin bir çuxur tamamilə açıq qalaraq, ucadan bir gurultu səsi eşidildi.

kilsə vasitəsilə.

"Bitdi," Klodius Blasiyə bildirdi, "Plitələr daha irəli getmir." Blasi açıq quyuya doğru addımlayarkən Borna işarə etdi.

"Azad et!" Born qışqırdı. Əsgərlər bağları yerə atdılar; tərlər solmuş qolların üzərində parıldayırdı; bir neçə kişi yerə yığıldı, digərləri isə ağır-ağır nəfəs alaraq əyildi. Lakin, Kişilərin əksəriyyəti başlarını geri atmış, ağızlarını bərəldərək hündür durmuş, boyalı mələklərin tavanına baxaraq xırıltılı nəfəs alırdı.

Rahiblər, Qreyt və Qrevill, çuxurun çirkli xarici kənarını bir neçə hündür döşəmə şamdanı ilə örtüldülər. Blasi artıq işıqlandırılmış boşluğa baxdı. On iki fut dərinliyindəki çuxur on altı futdan on iki futa qədər uzanırdı. Dörd divarının hamısı qara qətranla örtülmüşdü ki, bu da daxili səthinə çökmüş nazik kömür külü təbəqəsinə bənzəyirdi.

yaxşı istifadə olunmuş ocaq bacası. Buna baxmayaraq, hətta çirkin altında belə, Blasi hər divarın mərkəzində həkk olunmuş oxşar bir xüsusiyyət gördü: hər birinin mərkəzində üç konsentrik dairə olan xaç oymaları. Lakin onu valeh edən, ürəyini və nəfəsini huşunu itirəcək qədər sürətləndirən şey, gözəçarpan yanmış çuxurdan ayrı duran bir şey idi.

Çuxurun orta mərtəbəsindən qara və parlaq, düzbucaqlı, yaxşı müəyyən edilmiş kənarları və iti küncükləri olan bir daş ucalırdı. Daşın şüşə kimi yanları şamdan işığın altında əks olunurdu - daş yeddi fut hündürlüyündə, beş fut enində və üç fut dərinliyində yüksək dərəcədə cilalanmış oniksdən hazırlanmış dayanan bir daş kimi görünürdü. Bununla belə, əks halda möhkəm olan monolit daşın ən geniş üzünün ürəyini yarıb keçən tək, qüsursuz, maneəsiz, iki futluq bir dəliyə malik idi. Tamamilə, sıra-sayra oyulmuş daşlar həndəsi yazılar onun xarici səthlərini, hətta əyri dəliyinə iç hissəsini də əhatə edirdi.

Blasi zehninin gözü qarşısında Apokrif eskizlərinin oxşarlıqlarını nəzərdən keçirdi. İndi qarşısında duran əsl əsər. Tamamilə valeh olmuş halda, o, çuxurun ətrafında gəzişdi, tək işləyən gözündə parıltı var idi. Onun baxışları boş idi - bəlkə də, hətta qarşısındakı hündür daş qapısı ilə Cəhənnəmin həqiqətən də gerçək olduğuna dair bütün şübhələri və ya inamsızlığı aradan qaldıran heyratamiz bir həqiqətin tədricən üzə çıxdığını göstərmək üçün.

Kapitan Born uzaqdan Blasiyə səsləndi; "Bəs daha nə etmək lazımdır?" "Hə, bəli. Edərik", - deyə Kardinal, zahirən Qarı Daşının təsviri ilə hipnoz edilmiş kimi mızıldandı, ölən qardaşlarının xatirələri isə düşüncələrini ələ keçirdi və sürətləndi. ürəyini sındırdı və onda İngiltərə kralı Eduarddan şiddətli bir nifrət oyandırdı. Və o xatirə və acı anında o, Jan Jak Blasinin ruhunun əbədi səsini xatırladı və ona dedi: "Onlar sirrləri gizlədirlər, ingilis kralını məhv etmək üçün bir növ silah. Bu silahı sən öz əlinə almalısan, Fransua. Onu ona qarşı buraxmalısan".

"Hə?" Born səbirsizləşərək soruşdu.

Blasi qəzəbini kəsdi və hürüşərək təlimat verdi: "Rahib Qreyt, içəri girən kimi, məni görmək üçün kifayət qədər işıqlandırmağa ehtiyacım olacaq. Sən də mənimlə gedəcəksən". O, Borna tərəf döndü; "Məni yan tərəfə endirmək üçün bir ip və bir neçə adamınız lazımdır". Rahiblər və əsgərlər özləri ilə məşğul idilər.

Qısa müddət sonra Klodius və Qrevil Blasinin yanında toplaşdılar, o da indi dayanıb baxırdı Naramsin səhifələri. Kardinal dönüb kağız yığını Klodiusa həvalə etməzdən əvvəl dedi: "Bu perqamentlərin əhəmiyyətini bilirsən. İndi onlarla ehtiyatlı ol; onlar zərifdirlər. Və onları yerə salma, çünki məndə dəqiq düzülüş var."

"Həqiqətən də, Əlahəzrətləri," Klodius onları ondan aldı. Ac gözləri kövrək səhifələrin üzərində fırlandı, qədim mətni əlində saxladığına təəccübləndi.

Blasi təlimatla əlavə etdi: "Mən onları çağıranda mənə verəcəksən".

Born çuxura doğru ip çəkən əsgərin yanında addımladı. Üç əsgər onun ardınca getdi. Çuxurun kənarında əsgərlər kəndiri onun yanına endirdilər və Blasini döşəmənin altına endirməyə kömək etdilər. Onların arxasında Rahib Qreyt yeddi alovdan ibarət kiçik bir şamdanla tələsik irəli çıxdı. Tez dayandı, səndəli çuxurun üstündəki çirkin üzərindən sürüşdü və az qala çuxura düşdü. Orada işığı tutub kənarından sallanaraq dayandı, Bornun yumruğu isə xalata arxasına möhkəm sıxıldı. Kapitan onu təhlükəsiz yerə çəkdi və çiyinin üstündən pıçıldadı: "Canlı bir keşiş üçün ölümü təhqir edirsən".

Çuxurun içində Blasi sandaletlərini yerə qoydu və ipi buraxdı. Kardinal xalata ön tərəfindəki ləkələri sildi, amma inadkar his qaldı. Aşağıdan qışqırmazdan əvvəl qaranlıq ətrafını axtardı: "Rahib Qreyt! Məşəl gətir!" Əsgərlər Rahib Qreyti çuxura salmağa kömək etdilər. Blasi divara yaxınlaşdı və yuxarıya doğru uzanan əli ilə Klodiusa əl yellədi. "Perqamentlərim; onları mənə ver."

Klodius çirkli döşəməni təmiz xalata ilə müqayisə etdi. Bunun əvəzinə, kağız yığını Qrevillə verdi. "Ona ver." Qrevil Klodiusa baxdı və kağızları götürdü. Qrevil çirkli dəliyin kənarında sinəsi üstə uzandı və səhifələri Blasiyə uzatdı. Blasi onları götürərək Klodiusa səsəndi: "Abbatlıq katakombalarına nəzarət etmək istəyirsən; amma onlar bu çuxur qədər çirklidir. Bəlkə də sən onlara təyinatını yenidən nəzərdən keçirə bilərsən." Klodius yalnız dodaqlarını büzdü və başqa yerə baxdı.

Çuxurun içinə girən Rahib Qreyt qolunu qaldıraraq əsgərlərdən birinin əlindən şamdanı aldı. İsti mum zərrələri qolunun alt tərəfindən aşağı yuvarlanarkən qıvrıldı. "İşiq gətirin," Blasi Qreytə səsəndi və Qreyt Qapı Daşına yaxınlaşdı. Rahib Qeytstounun cilalanmış üzünü işıqlandırarkən, Kardinal oradakı çoxsaylı fərqli, lakin anlaşılmaz oyma rəsmlərinə nəzər saldı. Bunlar nə fransız, nə də latın mənşəli idi, lakin hamısı dövrün ən savadlı alimlərinin belə xəbəri olmayan yazılı dil kimi axıcı şəkildə düzülüşdü. Diqqətəlayiq haldır ki, oymalar heroqlif şəkillər deyil, Kardinal Blasinin Apokrif arxivində gizlədilmiş mətnlər toplusundan tanıdığı həndəsi fiqurlar idi.

Blasi Qreytin yerində qalmasını işarə etdi. Kardinal bir az da uzaqlaşdı. Qapı daşının üzündən özünü qravürlərin qarşısında mərkəzləşdirdi. Düz içəridə onun gözü qarşısında simvolların axını sanki bir naxış əmələ gətirirdi — dairələr və xətlər sıraları, yazıların dərhal tələffüz olunmasını tələb edən bir sıra düzülüşünü xatırladı. Lakin, Blasinin Apokrif kitablarındakı eyni simvolları dəfələrlə araşdırdığı kimi, hətta onların zahiri səsini demək istəsə belə, üzə çıxan tək şey təkrarlanan məyusluq idi. O, baxışlarını aşağı saldı.

əlindəki səhifələrə baxaraq, Naramsin adlı adi bir abbatlıq ruhanisinin bu cür sirli yazıları latın dilinə necə uğurla tərcümə etdiyini düşündülər.

Blasinin sənədləri yelləndi, Qreytin alovu isə sərin bir mehlə yanıb-söndü və bu meh qəfildən sandaletli ayaqlarının üstünə yayıldı. Birlikdə yuxarı baxıb Klodius, Qrevil və Bornun onlara baxdıqlarını gördülər. Blasi onları buraxdı və Qeytstouna tərəf getdi. Başını əydi, dəliyindən baxdı və yalnız qaranlıq, uzaq çuxurun divarını gördü. Barmaqlarının uclarını Qeytstounun üzünə qoyub gözlənilmədən soyuq olduğunu gördü. Yenə də əvvəlki məsafəsinə çəkildi və monolitə baxdı, çənəsini ovuşduraraq düşüncələrə daldı.

Born sanki artan səbirsizliyini ifadə etmək istəyirmiş kimi səs-küylü şəkildə boğazını təmizlədi. Blasi səs-küyə cavab verdi, hətta bunu bir baxışla belə qəbul etmədi: "Bu, əyləncə deyil, kapitan. Bəzi işlər incəlik tələb edir".

Born nəfəsini kəsdi, əllərini belinə atdı və dəliyin kənarına yaxınlaşdı. "Bu "Lənətə gəlmiş axmaq qaya," deyə mızıldandı.

Yalnız bundan sonra Blasi başını Borna tərəf çevirib gözlərini qıydı. "Daşdır? Səncə, budurmu?"

Born öz iddiasını təsdiqlədi: "Daş".

Blasi Qreytə perqament yığınını verdi və Bornun dayandığı yerin düz altındakı çuxur döşəməsinə yaxınlaşdı və ona səsəndi: "Bəlkə bir anlıq olsa, xəncərini mənə verərsən?"

Born belində asılmış, sümük saplı qınına malik bıçağı möhkəm tutmuşdu. "Bəs niyə?"

"Sizinlə bu 'sadəcə qaya' haqqında - sizin asanlıqla adlandırdığınız kimi - bir şey bölüşmək istəyirəm."

Kapitandan bir az aralıda dayanan Qrevil Klodiusun qulağına əyildi və pıçıldadı: "O, Tanrı evinə silah daşıyır!"

Born bıçağını qınından çıxardı. Baş barmağı ilə İvanın cilalanmış səthindəki zəif bir qan ləkəsini sildi. Klodius kilsənin müqəddəs sərhədlərində bir bıçaq görəndə gözlərini qıydı və çənəsini yerə qoydu, amma heç nə demədi. Born başını Blasiyə işarə etdi. "Çox yaxşı," deyə razılaşdı və onu çuxura atdı. Xəncər Kardinalın yanındakı yerdə cingiltili səsə səsləndi. "Mübarək daşını cız və mənə onun sehrini göstər."

Blasi bıçağı götürərkən başını yellədi. "Ah, mən onu qaşımayacam. Yenə də, bu bıçaqla bütün diqqətinizi cəlb edə bilərəm." O, bir az uzaqlaşdı və Darvaza Daşına yaxınlaşdı. Sonra bir az əyildi və bıçağı onun ortasındakı dəlikdən atdı.

Born xəncərin dəliyin o biri tərəfindən düşməsinə dinlədi. Heç nə yoxa çıxmışdı. O, çuxurun kənarını dövrə vurdu, amma çuxurun döşəməsində bıçaq görmədi. Hər ikisi çaşqın halda Klodius və Qrevil onun ardınca gəldilər. Nəhayət, Born Blasiyə xəbər verdi: "Əlahəzrətlərinin Kral Sarayında daha yaxşı sehrbazlıq nümunələri görmüşəm." İndi, əgər istəsəniz; Xahiş edirəm bıçağımı geri qaytarın.

Bornun xəncəri ona tərəf şığıyarkən, köynəyinin sol qolundan keçərək çəkməsinin barmağını deşərkən dərhal kafedral tavanı işıq saçdı. Daş döşəməyə möhkəm yapışmadan əvvəl Born arxası üstə yıxıldı, çəkməsi hələ də yerində idi. Barmaqlarının arasında ilişib qalmış, sapı nazik buz təbəqəsi ilə örtülmüş xəncərə baxdı. Cırıq qoluna baxdı və qolunun üstündə nazik qırmızı bir xətt gördü. Sonra kilsənin tavanını axtardı və orada yalnız döyüşən Mələklər və Cinlər, eləcə də ağlayan padşahlar təsvir olunmuş divar rəsmini tapdı. Qaşlarını qaldırıb ağızlarını açaraq, Klodius və Qrevil düşmüş bıçağa baxdılar. Blasi çuxurun kölgəsində dayanmışdı, çuxurun kənarında baş verənlərdən xəbərsiz idi. O, Borna cavab verdi: "Təəssüf ki, onu geri qaytarmaq olmaz, kapitan. Bıçaq artıq yoxdur."

Born xəncəri ucundan qopardı və çəkməsindən çıxardı, altından mızıldandı. nəfəsi; "Bir daha cəhd et, sənin kardinal olduğunu unudaram." Bir əsgər irəli qaçdı və kömək əlini uzatdı. Born onu tutdu və kişi onu tələsik ayağa qaldırdı. Sonra kapitan küt xəncərini qınına qaytararkən əsgərə pıçıldadı: "Çavuş Armond, əsgərləri ruhlandırmağın vaxtıdır. Nə gözlədiyimi bilirsən. İndi, buna diqqət et. Tez ol." Armond təzim etdi və kafedral qapılarına tərəf qaçdı, Born isə arxasınca qışqıraraq tavana diqqətlə baxdı: "Və dəbilqəmi gətir!" Armond dayandı və qaçmadan əvvəl daha bir təzim etdi.

Qrevil Blasiyə dedi: "Bıçaq bura düşüb!"

Born ehtiyatla çuxurun kənarına yaxınlaşdı və Blasinin qollarını çarpazlayaraq ona baxdığını gördü. "Hələ də daşdır, kapitan?" Lakin Born ona yalnız narahat baxışlarla baxdı. Blasi dönüb Klodiusa təlimat verdi. "Qurbangahdakı iplərin tərsinə çevrildiyinə əmin olun və kapitanın əsgərlərini çuxuru yenidən bağlamaq üçün lövhənin əks tərəfinə qoyun. Klodius başını tərپətdi və uzaqlaşdı, amma dayandı və təsdiq üçün Borna baxdı. Born başını tərپətdi və əlini əsəbi şəkildə yelləyərək onu qovdu. Beləliklə, Klodius əsgərləri yenidən düzəldərkən Qrevil ipləri yenidən yerləşdirdi.

Çuxurun içində Kardinal Blasi diqqətini Qeytstouna yönəltmişdi. Klodius Bornun sonuncu adamını Qrevillin geri çevirdiyi iplərə yerləşdirdikdə, Kardinal Qreytdən Naramsin Tərcümələrini götürdü və rahibə şamdanı elə yüksəkdə tutmağı tapşırırdı ki, yazılı ayələri Qeytstounun bütün üzünü görməməkdən kor etmədən oxuya bilsin. Qəfil əsgər asqırığı kilsənin içərisindən yayıldı və Blasi Borna yuxarı baxdı. "Mənə sükut lazımdır, kapitan."

Born öz adamlarına göstəriş verdi: "Səs yoxdur!"

Narahatedici bir sükut çökdü və yalnız Blasinin aydın və ölçülü səsi pozdu.

əlindəki vərəqlərdən oxumağa başladı. "Et, bir kursantın səsinə gözləyəcək və onu açıq-aydın göstərəcək..."

Blasi Darvaza Daşının ətrafında dövrə vuraraq Naramsinin Latın ayələrini ucadan oxuyarkən zaman dəyişdi. Rahib Qreyt şamdanı yuxarı qaldıraraq qolundan asılı qaldı. Nəhayət, Blasi addımlarını dayandırdı və monolitə baxdı. Sonra seçilmiş ayələrin sonuncusunu oxudu: "—formido et fovea et laqueus super et qui habitor es terrae." Sonra səhifələri aşağı endirib daşı araşdırdı. Bir dəqiqə keçdi, sonra iki dəqiqə. Nəhayət, Blasi və Qreyt heykəlin dəyişməmiş üzünü araşdırmaq üçün irəli çıxdılar.

Üçüncü dəqiqəlik sükuta qədəm qoyanda Born Blasiyə səsləndi: "İndi elə edək ki, elə edək ki, ruhlar ordusu görürük, Əlahəzrətləri? Yoxsa daşınız qurudula bilər?"

Bu sehrdir, zarafatçının bıçağımla etdiyi hiylədən sonra?

Blasi başını qaldıraraq Bornun incə təbəssümünə baxdı: "Kapitan, bütün həyatınız bu daşın yanında bir anlıqdır."

Born qollarını çarpazlayıb istehza ilə cavab verdi: "Həyatınız necədirsə, hətta bir nəfərə belə eynidir". "Çəngəl". Əsgərlər qəhqəhə çəkdilər. "Sus!" deyə onları danladı.

İki rahib sakitcə öz aralarında söhbət edərkən Klodius və Qrevil Borndan və adamlarından ayrı dayandılar.

"Etiraf etməliyəm ki," Qrevil Klodiusa pıçıldadı, "Yuxarı Şura Kahini kimi çalışdığım bütün illər ərzində və daşın qeydləri və təsvirləri haqqında oxuduğum hər şeylə birlikdə heç vaxt özümü bu qurbangahın altında belə bir şeyin həqiqətən mövcud olduğuna inandıra bilmədim. Mən yalnız buna inanmış kimi davranırdım. Və əminəm ki, Yuxarı Şura Rahiblərinin əksəriyyəti mənimlə eyni hissləri keçirir və edirdilər, yalnız sərt töhmət qorxusundan.

"İndi bilirik," deyə Klodius çuxura doğru başını tərpedərək cavab verdi.

"Bəs sən həqiqətən də onun mövcudluğuna - abbatlığımızın belə bir daşı qoruduğuna inanırdın?"

Klodius çənəsini qaldırdı. "Bəli, elə də etdim." Qəbul etməzdən əvvəl boğazını təmizlədi; "Amma daşı skriptorium eskizlərindən fərqli görünmək üçün yığdım."

"Necə yəni?" Qrevil soruşdu.

Klodi qollarını çarpazlayıb düşündü, barmaqları ilə çənəsini sığallayaraq cavab verdi: "Daş təsvirləri baxımından çox mükəmməl görünürdü. Bunu yalnız Allah bilir, "amma mən bunu daha çox adi görünmək üçün topladım - hətta başqa bir dövrün ibtidai bir yadigarı kimi belə." O, uzaqlara baxaraq Qrevillə işarə barmağını tutdu. "Daha çox, mən onu İngiltərədəki o böyük daşlara - o qədim daşlara bənzədirdim."

dairə şəklində düzülmüş qayalar; əgər xatırlayırsınızsa

"Ah, bunlar; bəli, mən onları xatırlayıram", - deyə Qrevil yerə tərəf başını tərpedi.

Sonra Klodiusa tərəf döndü. "Bəs qara gözləri və şübhəsiz kişilərə qarşı günahkar hücumu ilə Daşın Qadın Kabusu necə olacaq? Abbot Voniq və başqalarının iddia etdiyi kimi, onun mövcud olduğuna, Qrotesklərin Anası olduğuna inanırsınız mı?"

Klodius sanki Qrevillin sualları onu qəfildən ağrıtmış kimi, qıvrıldı. "Necə

Ona şübhə edə bilərsənmi? O, təkcə mövcud deyil, həm də özünü bədəndə təqdim edir; soyuq və solğun, lakin sənin və ya mənim kimi canlıdır." Sözlərimə qulaq as, Qrevil — Qrotesk İblisinin Anası olduqca realdır.

Qrevil başını yellədi; "Abatlıqda keçirdiyim illər ərzində ondan bir dənə də olsun əlamət görmədim . Başqalarının iddia etdiyi kimi, onu heç vaxt yuxumda görməmişdim." Qaşlarını qaldıraraq Klodiusa tərəf döndü . "Onu görmüsən?"

Klodius nəfəsini kəsərkən az qala boğulacaqdı; "Sən heç vaxt mənim inancımı şübhə altına almayacaqsan, Qrevil! Mənimlə danışarkən dilinə fikir ver!"

"Oh, yox; mən heç vaxt səni... hə, heç vaxt belə düşünməmişdim ," Qrevil qışqırdı . " Sadəcə onu görüb-görmədiyini düşünürdüm. Bağışla məni." Klodius gözlərini çevirib kafedralın qaranlıq yerlərinə baxdı - bəlkə də mükəmməl xatırladığı ruhu axtarırdı . Qrevil boğazını təmizlədi və kapitan tələsik çuxurun ətrafında fırlanarkən diqqətini Borna yönəltdi .

Born çuxurun kənarında diz çökən iki əsgərə yaxınlaşdı; onların arasında qıvrılmış dəri ipin boş ucu var idi. O, onlardan birinin çiyinə vurdu.

"Kəndiri dəlikdən çıxarın və ucuna bir ilgək bağlayın - Kardinal qaldırılmağı tələb etdikdə ayağına sığacaq qədər genişlikdə." Ayaq səslərinin artan səsləri kapitanın diqqətini kafedralın oratoriyası cəlb etdi, burada serjantı Armond və bir qrup əsgər ona tərəf tələsdilər. Serjant ehtiyat dəbilqə ilə birlikdə hər əlində bir cüt hazır arbalet daşıyırdı. Onunla birlikdə gələn dörd kişi yalnız bir arbalet daşıyırdı. Hamısı düz bir oxla təchiz olunmuşdu, budlarına bərkidilmiş boltlardan ibarət dəri oxdan.

Qurbangahın bağlarında dayanan doxsan səkkiz əsgər çavuş Armondu və onun kiçik silahlı dəstəsini görəndə narazılıqla gözlərini çevirərək bir-birlərinə gileyləndilər. Ümumiyyətlə, nə etməməli olduqlarını bilirdilər - postları tərk etmək və ya əmrlərə tabe olmamaq bağışlanmaz və dönməz bir hərəkət olardı. Nəticədə, əsgərlərin ümumi tonu dəyişdi, kapitan həmişə daha ehtiyatlı olmaq və itaətsizlik üçün daha ağır cəzalar tətbiq etmək üçün əsas tapdıqda belə olurdu.

Klodius Bornu danlayaraq ona yaxınlaşdı: "Kapitan, sənin qılıncını bağışlamaq olar; amma bu adamlar arbalet daşıyırlar! Bu, Allahın evidir! İcazə verə bilməzsən..."

Born dönüb barmaqlarını həm Klodiusa, həm də Qrevillə çırpdı, onlar isə addımlarının ortasında dayandılar. "Siz ikiniz!" O, kafedralın uzaq divarına , iki nəhəng daş sütuna işarə etdi. "Orada, sütunların o tayında və divarın yanında yerlərinizi tutun ki, təsadüfən azmış bir ox tutasınız ." Born onlara baxdı.

Klodius kapitanın gizli təhdidini düşünərək qaşqabağını salladı. İki rahib tələsik uzaqlaşdılar, sütun sırasının yanından keçdilər və divara söykənmiş böyük daş oyma İsa çarmıxının altındakı yerlərini oğurladılar. Və orada onlar

qollarını çarpazlayıb, düşüncələrə dalaraq dayandı.

Born Armonda tərəf döndü və ehtiyat dəbilqəni götürdü. Baş geyimini taxarkən arbaletçilərə pıçıldadı: "Bilirsiniz, mən nə gözləyirəm - istisnalar yoxdur. Amma heç nə..." Əgər sizlərdən biri Kardinalı yaralasa və əgər onun perqamentlərini tapsanız, ayaqlarınızın kəsilib itlərə yemlənməsinə nəzarət edəcəyəm. Born onların gözlərini araşdırdı və oxçular tərpəndi; amma çavuş yerində qaldı. Kapitan oratoriyanın ağzının yaxınlığındakı maneəsiz bir ərazini göstərərək ona müraciət etdi: "Əsgərlərinizi orada dəqiq yerləşdirin". "Bəli, kapitan." Armond başını tərpətdi və kişilərə tərəf döndü; "Məni izləyin." Born Armondun əsgərləri necə apardığını izlədi; və kapitan bir anlıq ağlının işığında keçmiş, iddialı şəxsiyyətinin bir versiyasına bənzəyən gənc, təcrübəli çavuşun üzərində düşündü.

Lakin qurbangahın bağlarında olan doxsan səkkiz əsgər Armondu və onun tək arbalet dəstəsini tamamilə fərqli bir şəkildə gördülər. Onlar çavuşun kiçik rütbəsini dizləri üstə, silahları hazır vəziyyətdə qoyub düz onlara nişan almasını izlədilər. Onlar onun arbaletçilərinə təlimat verdiyini izlədilər, eyni zamanda doxsan səkkiz əsgərin payına barmağını işarə etdilər. Onun üç kilsə girişinin hər birinə işarə etdiyini gördülər. Onlar yeni yerləşdirilmiş dəstəsinin arxa tərəfini dövrə vurub diz çökmüş oxatanların arxasına iki arbalet atarkən ona baxdılar və sonra kapitan Borna baş əydi. Eynilə, kapitanlarının da etibarlı serjantına eyni şəkildə baş əyərək cavab verdiyini gördülər. Buna baxmayaraq, onlar rutini bilirdilər; və doxsan səkkiz əsgər indi onlara verilən hər bir əmrə itaət etməyə həvəsləndirilirdi.

"Hərəkət edir!" Qreytin səsi çuxurun içindən qışqırdı. Born daha yaxşı yoxlamaq üçün çuxura yaxınlaşdı.

Çuxurun içində Blasi şamdanı Qapı Daşının oyulmuş üzünə yaxın tutan Qreytə yaxınlaşdı. Rahib uzun bir anın ölümcül sakitliyində pıçıldadı: "Budur". Qreyt şübhəli, qara səthə — yüksəkdə tutduğu şamdanın hündür, sakit alovlarının tökmə əksinə işarə etdi. "Odların əks olunmalarının təsvirini görə bilərsinizmi; necə əyilir?" Üzərinə külək əsməsə də, Qreyt qəfil soyuqdan titrədi və sanki çuxurun boş yerini doldururdu. O, baxdı.

Çiyininin üstündən keçərkən kəşf etdi ki, çuxur divarları artıq tamamilə parıldayı və su damcıları qəfildən çirkli səthə yapışaraq kondensasiya olunur. "Sakit qal", Blasi hürüşdü. Barmaqlarının ucunu Qapı Daşının soyuq səthinə sürtdü; o, möhkəm dayanmışdı — olduqca möhkəm. Buna baxmayaraq, şamdanın alov işığının tökmə təsviri yellənirdi, sanki alovun güzgü təsviri dalğalanan sudan keçirdi. "Həqiqətən də, elədir", Blasi səthi daha diqqətlə yoxlayaraq mızıldandı. Sonra əyildi və tələsik bir neçə addım geri çəkildi.

" Gatestone"dan. "Bu nədir?"

Daha təhlükəsiz məsafədə Blasi və Qreyt Qeytstounun oyma yazılarının sıra-sıra yoxa çıxması kimi qeyri-təbii hadisələrin şahidi oldular. Sağdan sola və yuxarıdan aşağıya doğru yazılı simvolların sətir-sətir süzülüb getdiyini və onların yerində sadəcə hamar bir samur və parıldayan daş səthi qaldığını gördülər. Hər yazı gözdən itdikdən sonra - Qeytstounun bütün üzləri qara şüşə kimi hamarlaşdıqda, sürünən göy qurşağı buz kristalları təbəqələri yayılaraq hər yeri bürüdü.

indi şaxtalı heykəl. Havadakı soyuqluq qəfildən acı bir soyuğa çevrildi Keşişlər bir-birinin nəfəsində duman hiss etdilər . Birdən çuxurun divarına çəkildilər və Qarı Daşının bir vaxtlar sərt səthlərinin şişib büzülməyə başladığını, sanki bütün buzla örtülmüş blok birdən çox yerdə nəfəs aldığını seyr etdilər. Dərin bir gurultu sandaletlərinin altındakı titrəmə ilə müşayiət olundu və ikisi də titrəyən döşəməni axtarmazdan əvvəl qısaca qızarmış və əsəbi ifadələr mübadiləsi apardılar.

Çuxurun kənarında, uzaq kafedral divarının qarşısında keşiş Klodius çoxlu sayda insanın yanında dayanırdı. nəhəng sütunlar; qollarını çarpazlayıb, qaşlarını qaldıraraq, gizlicə Rahib Qrevillə şikayət etdi. "Abbotun kabinetində Kardinal şəxsən səni və məni ona kömək etmək üçün seçdi. Elə bu anda biz orada olmalıyıq."

"Çuxur, Onun Əlahəzrətləri ilə." Klodius başını yellədi. "Düzünü desəm, mən orada, Rahib Qreytin yerinə olardım; Mən daşa ondan daha çox bələdəm!" O, hönkürdü. "Amma biz burada, divara söykənərək, bütün mənalı hadisələrdən kənarında, iki kiçik skeyter oğlanı kimi dayanırıq." Görünür, ikrahla üzünü qırpdı. " Və o Kapitan mənim səbrimi başqa heç kimə bənzətmir." Klodius ah çəkdi və çiyini sütuna söykədi . "İndi məni dinlə, Qrevil; əgər mən bu qədər diqqətli və qayğıkeş olmasaydım..."

Klodius çənəsini qaldıraraq söykəndiyi sütuna baxdı. O, yavaşca yerə qoydu.

Əlini dirəyə , sonra hər iki əlinə, sonra qulağına , başını isə dirəyə söykəyərək dedi: "Qrevil; Əlini bu dirəyə qoy. Qrevil?" Klodius çiyinin üstündən baxanda Qrevilin əvvəlcə topladığından daha uzaqda dayandığını gördü. Qrevil bir əlini qaldıraraq kilsə divarına söykəndi və divara asılmış çarmıxın altlığına yüngülcə toxundu.

"Tələs!" Klodius Qrevillə əl etdi.

Lakin Qrevil divardan ayrılmadı. "Hərəkət edir!" deyərək qışqırdı, qolunu aşağı salıb oymağı göstərdi. Klodius sütunu tərk edib ona yaxınlaşdı. Qrevil qulağını çarmıxa doğru tutdu və Klodiusa daha diqqətlə qulaq asmağı işarə etdi. "Eşidin necə titrəyir!" Klodius əyildi, başını əydi və heykəlin divar daşlarına titrəyərkən zəif və sürətli bir döyülmə səsi eşitdi. "Sütun da titrəyir", - deyərək Klodius çiyinin üstündən təzəcə qoyduğu sütuna baxaraq cavab verdi. Hər iki kahin dərhal ona diqqətlə baxdılar.

mərtəbə.

Qrevil danışdı. "Divar — sütun — indi döşəmə — bəlkə də bütün kilsə titrəyir?"

Klodius baxışlarını tavanın freskasına qaldırdı və qırıqmış alınının altında dedi: "Bu, divar rəsmi üçün yaxşı deyil".

Klodius geniş, hündür rəsmi araşdırdı. Onun mərkəzində, kafedral qurbangahının üstündə, mavi alov halqası ilə əhatə olunmuş üç kralın tam portretləri uzanırdı. Halqanın xaricində və onu tamamilə əhatə edən yerdə qılınc, qalxan, döş zirehləri və dəbilqə taxan döyüşən mələklərin təsvirləri var idi. Hava ordusu kimi, bu mələklər üç padşahı xarici kafedral damının yuxarı terraslarını əhatə edən müxtəlif daş heykəllərə bənzər qrotesk xüsusiyyətlərə malik qanadlı iblislərdən qoruyurdular.

Qrevil Klodiusa pıçıldadı: "Xahiş edirəm deyin; əgər o, iddia etdiyi adam deyilsə — əgər əksinə, Şərlə əlbirdirsə — nə baş verməlidir?"

Klodius qıvrıldı və yavaşca döndü. "Bəs kimə müraciət edirsiniz?"

"Kardinal," Qrevil qışqırdı. "Bəs əgər o, ingilislərə qarşı ruhları çağırmaqdan daha artığını niyyətindədirsə? Bəs əgər o, özü İblisdirsə və Abbatlığa yalnız daşı açmaq üçün gəlibsə?"

Klodius geri çəkildi. "Müvafiqliyini itirmisən? Bidət danışırısan! Allah xatirinə, o, Avinyon kardinalıdır!"

Qrevil davam etdi: "Mən Aşağı Şuranın rahibiyəm, amma onun oxuduğu parçalarla tanış deyiləm. Onları xatırlaya bilərsinizmi?"

Klodius Qrevillin üzünə əyilib onu danladı. "O, sadəcə Şura Rahibi deyil, həm də Şura Kardinalıdır — daşın bütün tərcümələri əlindədir!"

Məgər o, Qarı Daşı məsələsində ikimizdən daha çox məlumatlı olmazdımı?

"Yenə də," Qrevil onu təkidlə soruşdu; "Onun oxuduğu parçalardan hər hansı biri ilə tanışsan?"

Klodius onun qolundan tutub qulağına kilsənin döşəməsindəki titrəmənin səbəbini - kilsənin xaricindəki çapan atların nəticəsini - danışdı. Sonra Qrevilli buraxıb hədələdi. "Səbrimi sına! Yeni Abbotumuzla bağlı bidətçi ittihamlarınızı bir daha eşitməyəcəyəm. İndi ağılı başına yığ, yoxsa katakombaların nəzarətçisi kimi hər ikimizin haqlı yerimizə zərbə endirəcəksən!"

Qrevil Klodiusa baxmadan əvvəl onu əsəbi bir ah çəkərək qovdu. Məzəmmət edilən rahib qollarını çarpazlayıb titrəyən döşəməyə baxan qurbangah bağlarındakı əsgərlərə baxdı. Bəziləri narahatlıqla pıçıldadılar və bütün sıralar titrəyən əsgərlərlə bir az tərəddüd etdi.

Born üç əsgərlə birlikdə çuxurun kənarında dayandı və əsəbi sıralarına sərt bir baxış atdı və sonra onlara qışqırdı: "Sakit olun! Dillərinizi susdurun, yoxsa

Növbəti adam mənim qamçı dirəyimə gözəl bir ehtiras bəsləyəcək!" O, çevrildi. "Armond, hazır ol; silah təlimi keçib!" O, geri döndü. "Hamınız diqqətinizi mənə yönəldin — bir-birinizə yox; döşəməyə yox; keşişlərə yox — yalnız mənə!" Yüzə yaxın əsgər heykəllər kimi donub qalmışdı, gözləri Kapitana zillənmişdi. O vaxt yeganə aşkar hərəkət Bornun çəkmələrinin altında, çuxurun döşəməsində baş verdi.

Kardinal Blasi dəliyin içində divara çəkilib sallanmış bir ipi axtardı, amma yalnız sürüşkən, soyuq bir səth tapdı və indi buxarla örtülmüşdü.

Rahib Qreyt ipi axtararkən şamdanı divarın parıldayan parıltısının üzərindən keçirdi. Dərhal şamdanının alovu divardan uzaqlaşdı və Qreyt başını qaldırdı, dəliyin yuxarı kənarlarını axtardı və aşkar etdi ki, əlindəki işıq kimi, şam alovları da yanıb-sönmüşdü.

Ətrafdakı döşəmə şamdanları da çuxurun mərkəzinə doğru əyilmişdi.

"Kapitan! Bağlayıcı!" Blasi qışqırdı, xalatının üstünə bir ovuc qara çirki silib, içindən şikayətləndi. Sonra çiyinin üstündən, qabarıq Qeytstouna qısa bir nəzər saldı. "İndi, əgər istəsəniz!"

Born Blasiyə təlimat verəndə əsgər tələsik ipi aşağı saldı; "Ayağını ipin ilgəyinin içinə sürüşdürün". Blasi ipi tutdu, amma...

"Uff!" Qəfil kar edici hava üfurməsinin səsi vulkan dəliyinin yırtılmasına bənzər aramsız bir fit səsi çıxardı. İki keşiş özlərini atdılar.

Divara söykəndi. Qreytin şamdanı çuxurun döşəməsinə dəydi və alovu söndü. Blasi Naramsin Tərcümələrini itirdi; səhifələr yığıni səpələnmişdi. Qəfildən yerə dırmaşaraq, hətta əlləri və dizləri üstə düşmüş səhifələri götürməyə çalışdı; lakin indi özünü dolduran Darvaza Daşına və onun mərkəzindəki dəliyə ehtiyatla baxdı. qara dumanla dolu idi. Qarıışıq qaranlıq dalğalanaraq tüstüləndi və sonra Qeytstoundan sıx bir bulud kimi yayıldı. Blasi sonuncu azmış səhifəni götürüb tələsdi. ağır duman çuxurun döşəməsinin üzərinə sürünüb ayaqlarını tam qaranlıq ilə örtəndə divara baxdı. Sanki bütün çuxur döşəməsi yoxa çıxmış, ən qara kölgələr tərəfindən tamamilə yuyulmuşdu.

Blasi divardan aşağı sürüşən hislə örtülmüş buz təbəqələri ilə ipi tutdu. O, qaldırdı sandaletini çıxarıb ipin ucundakı ilgəklə mübarizə apardı, çılğınlıqla ayaq yeri axtarırdı. Qara duman onun ombaları ilə bir səviyyədə qalxdı. "Çək – ey Tanrım! Məni qaldır!" Naramsin səhifələrini dişlərinə tıxadı və ipdən yapışdı.

Qreyt kostik buludun arasından yüksək addımlarla keçərkən qışqırdı: "Yanır! Bu oddur!"

Bornun səsi yuxarıdan əmr etdi: "Siz ikiniz — ipi çəkin! Siz — başqasını gətirin! Hərəkət edin!"

"İndi!" Blasi dişlərini sıxaraq qışqırdı. Ayaqlarında qan blisterləri görüldüyü anda əsgərlər onu çuxurdan qaldırmağa başladılar. Qreyt Blasinin üstünə sıçradı və

Əlavə ağırlığın ani çəkilməsi iki əsgərdən birini başıaşağı qışqıraraq çuxura saldı və iyrənc bir şəkildə dumanı deşdi. Sürətli sürüşən ip əllərinin içini yandırarkən qalan əsgər qışqırdı. Kahinlər birlikdə belinə qədər olan buludun içinə sürüşdülər.

"Lənət olsun sənə, Kardinal!" Born həlak olan əsgərinin yerinə ipi götürərkən qışqırdı . O, daha altı nəfər çağırırdı.
"Bu ipi tax! İndi!" Ayaqlar sıçradı.

və Blasi Qreyti özündən itələdiyi anda ip dartıldı.

Keşiş geri çəkilib şiddətli dumanın altında yox oldu. Təkbaşına, ipin üzərində, Blasi çuxurun divarından sürüşərək yuxarı qalxdı. Əsgərlər onu çuxura ikinci bir ip atarkən belə təhlükəsiz yerə çəkdilər. Blasi kürəyi üstə çevrilib budlarını tutdu. Paltarının sıxılmış yerlərindən tünd ləkələr sızdırdı. Ağrıdan sərtləşdi və nəfəs almaqda çətinlik çəkdi, səhifələr hələ də dişlərini sıxmışdı. Bir əsgər onun üstündə diz çökdü və xalatinin ətəyindən tutdu.

"Toxunma mənə!" Blasi üzünü turşudaraq qışqırdı.

Klodius uzaqdan qışqırdı: "Sənə nə olub, kapitan? Rahibə Qreyti oradan çıxarın! O öləcək!"

Born fırlandı və Armondun hərəkət və ya danışma , Klodiusa işarə edərək dedi: "Əgər o adam əmrinə qışqırdı: "Onu yerə sal!"

Qreyt hələ də çuxurun içində sıçrayaraq ayağa qalxdı. O, ətrafda bürəyir, əllərini sıxır, öskürür və indi sinəsinə bərabər şəkildə qalxan aşındırıcı dumanın qarşısında kor olurdu. Born qışqırdı: "Bacarıqsız alçaqlar! Görmür! O ipi daha da yaxınlaşdırın - mənə verin !" O, kəndiri əsgərlərindən qopardı, çuxurun kənarından dövrə vurdu və Qreyti səsləyərək onu çuxura atdı. "Bu tərəfə; bəli: ipə tərəf get; bəli; gəlməyə davam et; mən buradayam!"

Qreyt ipi tapdı və ona yapışdı, hələ də yanan dumanda boğulurdu.

"Çəkin!" Born arxasındakı kişilərin cərgəsinə qışqırdı. Hamısı arxaya söykəndi.

İp və Qreyt çuxurun divarından sürüşərək yuxarı qalxdılar. Təhlükəsizliyə çatmağın yalnız yarısında Qreytin dərisi qollarından soyuldu və yaş toxuma kimi çuxurun divarına yapışdı. Ət sıxılmış əllərindən yuvarlandı. yumruqlarını sıxdı və ipdən aşağı sürüşdü, yenidən dumanın içinə yuvarlandı. Born ipin ucunu ilgəksiz gördü və hürüşdü: "O biri ipi də gətir!"

Qreyt yenidən ayağa qalxdı, yalnız çənəsi dumanın üzərində idi. Amma qollarındakı dəri kimi, qulaqlarının əti də yox idi - tamamilə yox olmuşdu. Kar və kor olan Qreyt, qolları ilə kəndir axtararaq çuxurun ətrafında təlaşla qaçdı . Yıxıldı. Yenə ayağa qalxdı. Born digər ipi atmağa hazırlaşdı , amma dayandı. Keşişin ardınca səslənmədi; çağırma bilmədi. Hətta hərəkət edən qırmızı kürəni də kişi başı kimi tanımadı. Amma Qreyt dəhşətlə qışqırdı, səsinin tonu indi kəskin duman tərəfindən dəhşətli dərəcədə dəyişdi. Və əgər təcrübəli əsgərlərin də əbədi yaddaşına həkk oluna biləcək bir sıra qışqırıqlar olsaydı...

Qurbangahın bağlayıcılarındakı doxsan iki əsgər öz baxış nöqtələrindən çuxurun döşəməsində baş verən dəhşətli hadisəni görə bilmədilər ; onlar yalnız diri-diri yandırılmış bir insanın fəryadına bənzər ümitsiz keşişin narahatedici yalvarışlarını dinləmək üçün dayana bildilər . Əsgərlərin gözləri yaşardı, ürəkləri döyünür, nəfəsləri tezləşirdi. Buna baxmayaraq, onlar sarsılmaz qalaraq, yollarına çıxma biləcək hər hansı bir əmri gözləyirdilər.

Qreytin son qışqırıqları xırıltılı səslərdən bir az artıq səsə çevrildi, sonra isə gurultulu duman onu bürüdü. Born sürətlə Blasinin yanına getdi, o da indi uzanmışdı. Böyrü üstə, ağrıdan qıvrılaraq səhifələri qarışdıraraq, şeirlərində nizam axtarırdı . Born əyilib ona dedi: "Bir adam şam kimi əriyirdi. lənətə gəlmiş - nə çağırınsa elə!" Born Blasiyə yaxınlaşdı. "Bu sənənin mübarək Ruhlar ordusundur - qara duman? Məni yaxşı eşit, Kardinal; əlində bir adam itirdim və başqasını da itirməyəcəyəm ! Buradan qalxıb etdiyini düzəltməlisən, yoxsa adamlarımın çuxurun üstündəki lövhəni çəkməsini istəyəcəyəm." O, bağlayıcılardan çağırıldığı altı nəfərə tərəf döndü və onlara əvvəlki yerlərinə qayıtmağı əmr etdi

"Bunu edə bilməzsən!" Blasi xırıltılı səslə etiraz etdi. " Daşı bağlamaq üçün lazımı parçaları oxumalıyam . Amma Ruhlar peyda olana və mən onları Kresidəki ingilislərə qarşı çağırana qədər onu bağlaya bilmərik!"

"Onda indi et! Ayələri oxu! Onları göndər, mən də üstündən lövhə çəkəcəyəm!"

"Çağırılacaq ruhlar yoxdur. Onlara verin - daha çox vaxt verin. Duman onlar deyil!"

"Necə əmin ola bilərsən? Heç ruh görmüsənmi?"

"Mən görməmişəm! Amma çoxlu duman görmüşəm!"

"Və mən kifayət qədər görüb və eşitmişəm!" Born qışqırdı. "Mən lövhəni bağlamaq niyyətindəyəm - ayə olsun, ya olmasın!"

"Dinlə məni, Born," Blasi ağrıdan uladı. "Lövhəni çuxurun üzərinə çəkmək daşı bağlamaz . Daşın altındakı daşı örtərsəniz belə , açıq qalacaq. Onu yalnız müvafiq ayələr bağlayacaq!"

"Ya öz ayələrini tapacaqsan, ya da mən o lənətə gəlmiş lövhəni bağlayan ayə olacağam !"

"Etməməlisən! Daşı tələsdirə bilməzsən – nə də məni! Allah xatirinə, kapitan, mənə bax! Ağrıdan nəfəsimi tuta bilmirəm!" O, səhifələrə qayıdıb titrəyən barmaqları ilə onları oxuyarkən qarışdırdı. "Bir dəqiqə də yalvarıram – səndən", deyə inildədi, yanaqlarından yaş süzülür və ayaqlarındakı yanıqdan az qala dəli olurdu.

"Mənim bir anım yoxdur, Kardinal! O duman indi də qalxır! Çuxurdan töküləndə , lövhəni bağlamaq şansımı itirmiş olaram. Adamlarım yerindədir və an mənimdir. İndi, ya sən..."

"Vuuu!" Born qəfildən çuxurdan gələn hava püskürməsinə tərəf döndü.

“Mövqelərinizi tutun”, - deyə o, əsgərlərinə qışqırdı. Kapitan zəif işıqlandırılmış dəliyə baxdı, Ətrafdakı bütün döşəmə şamdanlarının alovu sönmüşdü. Çuxurdan buzlu bir meh əsirdi. Qurbangahın başlığında qobelenlər davamlı küləkdə yellənirdi.

“Xeyr! Tut onları!” Blasi qışqırdı, döşəməyə səpələnmiş səpələnmiş səhifələri axtarırdı . Lakin bir neçə kağız küləkli havada ilişib qaldı və çuxura çəkildi. O, dik yuvarlandı, dağınıq səhifə yığınıni sinəsinə basdı . “Kapitan, necə gözləyirsiniz ki, mən... bu külək... mən... təşkil edə bilmərəm...”

Born onun sözünü kəsərək çiyinin üstündən səsləndi: “Əgər uğursuz olsan, mən onu yerə qoyacağam” Sən həbsdəsən və mənimlə birlikdə Parisə qayıdacaqsan və Kilsənin gizlicə saxladığı bu iyrənclik barədə Əlahəzrət Krala danışacaqsan.

Blasi səndələyərək ayağa qalxaraq inildədi. Səhifələri küləkli dəlikdən götürərkən üzünü qırışdıraraq çuxurdan uzaqlaşdı .

Born çuxura yaxınlaşarkən qışqırdı: “Qapılardakı keşikçilər; siz mənim məşəl daşıyıcılarım olacaqsınız! Dirəklərinizi boşaldın və həyətdən əlavə əvəzedicilər gətirin - indi qoruduğunuz hər qapının çölünü qorumaq üçün yeddi silahlı kişi . Onlara bildirin ki, kilsəyə girməyə cəhd edən hər kəs öldürüləcək ! İndi, uzaqlaşın!” Dərhal keşikçilər sıçradılar və üç kilsə qapısı çırpıldı. Born çiyinin üstündən baxdı. “Armond, hərəkət edən hər şeyə diqqət yetir !” O, geri döndü. “Bağlayıcılardakı adamlar; bir nəfər kimi çəkməyə hazır olun - mənim nişanımda!”

Sonra sınıq xəncərini çıxararaq Born ehtiyatla dəliyə yaxınlaşdı.

Katedralın o biri tərəfində Qrevil yanaqlarından göz yaşlarını sildi, dərin bir nəfəs aldı, yerdən başını qaldırdı və Klodiusa tərəf dönərək qəzəblə soruşdu: “İndi Rahib Qreyt öldüyünə görə, kilsənin xaricindəki çapan atlardan döşəmənin hələ də titrədiyinə inanırsanmı ?”

Klodius qollarını çarpazlaşdırıb çiyinini sütuna söykəməzdən əvvəl ona baxdı. “Dilinə diqqət et, Qrevil. Arxadan zərbə endirməkdən başqa , Qreyti xilas etmək üçün heç nə edə bilmədim. Bəs niyə heç nə etmədin?” Klodius titrədi. başını yellədi və davam etdi: “Bundan əlavə, biz heç vaxt onun o çuxura düşməsinə təkid etməmişik.” Seçim yalnız onun idi və o, bunu yalnız Kardinalın lütfünə çatmaq üçün edirdi . İndi isə hırıltısını cilovla və səsini alçalt, yoxsa ikimizin də vurulmasına səbəb olarsan! Klodius öskürdü və diqqətini çuxura yönəltdi. Aralarında bir anlıq sükut çökdü.

Nəhayət, Qrevil pıçıldadı: “Çuxurun içində nəyə baş verir. Bütün şamdanların alovu sönüb. Və mən aramsız bir meh hiss edirəm.” O, düz Klodiusa baxdı . “Mühafizəçilər qapıda olmadığı və kapitan bizə arxa çevirdiyi müddətcə kilsədən çıxmalıyıq .”

“Gördünmü?” Klodius yenidən öskürərək diqqət çəkmədən kilsənin o biri tərəfinə işarə etdi . “Qapılara belə çata bilməyəcəyik.”

Qrevil Klodiusun çiyindən baxdı və Armondun onlara dik baxdığını gördü. Qrevil Klodiusa nəfəs verdi: "Amma o, bizi sonsuza qədər izləməyəcək. Bəlkə yerə oturub üz döndərər?"

Klodius davamlı öskürəyə daha çox qapıldı. Qrevil gözünün küncü ilə kilsənin baxımsız ön hissəsinə baxdı. O, fırlanan baxışlarla rahat bir qaçış yolu axtardı və xarici divarı tamamilə izlədi. Onların arxasında divardakı daş xaçı, üzərində heykəltəraşlıq təsviri asılmışdı.

çarmıxa çəkilmiş İsanın heykəli — asılmış heykəl yavaş hərəkət edən sarkaç kimi yellənirdi.

Qrevill daha yaxından araşdırmaq üçün uzaqlaşdı və sonra "Hərəkət etdiyini görürsən?" deyə qışqırdı.

Yellənən çarmıxa işarə edərək, əlini üzünün qarşısında yelləyərək hələ də öskürən Klodiusa baxdı. Yalnız bundan sonra, yeni bir işıq bucağında Qrevil gördü ki, Klodiusun üzünə nazik bir toz təbəqəsi çökərək sütunun yuxarı kənarlarından aşağı sürüşdü. Hər iki keşiş dərhal başlarını qaldıraraq tozun mənşəyini axtardılar.

"Bu boş bir məhluldur", - dedi Klodius. O, sütundan uzaqlaşdı, boğazını təmizlədi və hündür tavanı axtardı, sonra isə qorxudan əli ilə ağızını tutmuş, gözləri geniş açılmış və tavan divar rəsminə baxan Qrevillə baxdı.

Klodius onun baxışlarını izlədi və tavanın ən yüksək nöqtəsində üç boyalı padşahı gördü. Onlar sanki başlarını çevirib düz ikisinə baxırdılar.

"Ola bilməz," Klodius qaşlarını tutaraq mızıldandı. "Bu, sadəcə divar rəsmidir. İşıqlandırma, yaxud bəlkə də toz onu hərəkət etdirir." Hər iki keşiş sütun sırasından kənara və kilsənin divarına tərəf çəkildi. Qrevil pıçıldadı: "Aman Tanrım, biz nəyi pozduq?"

Katedralın üç qapısı açılıb yenidən çırpıldı. Born çuxurun yanında diz çökdü və qaranlıq dərinliklərə baxarkən, on iki məşəlli altı əsgər onu əhatəyə aldı. Rəqs edən məşəl alovlarının altında saçları və paltarları davamlı bir mehlə yellənirdi; dəlik işıqlandığı üçün Born ayağa sıçradı. "Geri çəkilin!" deyə qışqırdı, bir neçə addım geri çəkildikən əllərini adamlarına yelləyərək, indi dəliyin boşluğuna hakim olan Gatestone-un təəccüblü yeni formasını görmək üçün təhlükəsiz bir məsafədə dayandı.

Fənər işığında və soyuq küləkdə əsgərlərin nəfəsində duman əmələ gəlirdi. Born, çuxurun döşəməsinin mərkəzində dayanan və bir az yuxarıda duran, kiçik, hərəkətsiz bir qasırğa kimi görünən fırlanan bir sütuna baxdı.

Katedral döşəməsinin səviyyəsindən daha yüksək idi. Qara, fırlanan sütunun yuxarı hissəsi özəyi qədər geniş idi; mərkəzi boş görünsə də, nəzərə çarpan boşluq içəridə görünmək üçün çox qaranlıq idi. Lakin, çuxurun daha işıqlı kənarına yaxın Bourne, bir vaxtlar çuxurun kənarlarını aşmaq təhlükəsi ilə üzləşən mürəkkəb dumanın indi çuxurun divarlarına doğru aşağı enərək, çuxurun daha dərinliyinə doğru geri çəkilməyə başladığını, sanki qasırğanın tədricən içəri çəkdiyini gördü. Və dağılan dumanda çuxurun döşəməsi görünürdü və keşişin və əsgərin geniş, cansız siluetlərini göstərirdi. Bourne

Məşəl daşıyıcılarını çağırdı. Güclənən küləklərdə məşəl alovlarından parıldayan közlər püskürürdü. Born xəncərini siyrilmiş və hazır tutaraq çuxura yaxınlaşdı.

Onlar qaranlıq dəliyin kənarında dayandılar. Bir əsgər fənərini yuxarı qaldıraraq işarə etdi aşağı. "Kapitan, onlar hələ də yaşayırlar!" Born kölgəli fiqurların kürəklərinə yuvarlandığını seyr etdi. İki siluet birlikdə növbə ilə qasırganın ətəyinə doğru yuvarlanırdı və yaxınlaşdıqca daha sürətlə hərəkət edirdilər. Kapitan bağlayıcıları çağırmaq üzrəkən onların özbaşına hərəkət etmədiklərini anladı. Cəsədlər döşəmənin üstündən sürüşdü və qasırga onları uddu.

Dərhal qasırganın davamlı uğultusundan döyüntü səsləri eşidildi - böyük palçıq yığınları kimi darıxdırıcı gurultular bir-birinə dəfələrlə dəydi. Born geri çəkildi. Qara və qeyri-bərabər formalar fırlanan sütundan keçərək bir-birini təqib edən kimi xarici kənarını bürüyərkən, burulğanın ən yaxın divarına baxdı. Qara burulğanın hamar kənarları qaranlıq və nizamsız formaların kələ-kötür səthinə yol verdi. Sonra hələ də qasırgaya bağlı olan tək bir parça çıxdı. Yuvarlaq və yuvarlaq, çıxıntılı hissə sütunun kənarında boş və tamamilə uzanmış şəkildə dövrə vurdu. Elə həmin anda, fırlanan hərəkətin zəif bulanıqlığından Born uçan cismin ləng və yellənən bir qol olduğunu tanıdı və yalnız bundan sonra bütün sütunun dar bir yerə çevrildiyini kəşf etdi. qaralmış, fırlanan bədən hissələrinin toplusu.

Born xəncərini yerə atdı; xəncəri yerə dəydi. O, məğlubiyyətlə əllərini qaldırdı və yaxınlıqdakı əsgərə məmnunluq ifadəsi ilə müraciət etdi: "Əlahəzrət Kral mənə əmin etdi ki, dinc bir abbatlıqda yaxşı rahiblərlə birlikdə qalmağımdan zövq ala bilərəm — bol yemək, mübarək abbatlıq şərəbi — bəlkə də qaban ovu və sıralar üçün qovurma —" Born əsgərin jiletini tutdu, gözləri parıldayaraq fırlanan sütuna işarə barmağını uzatdı. "Allahın adı ilə bu nədir?" Born lal əsgəri kənara itələdi, uzaqlaşdı və tələsik bir dairədə yeridi, saçlarını gözlərindən uzaq tutaraq kafedralın ən ucqar yerlərini gəzdi. "Bəsdir! Kardinal? Armond, Kardinal haradadır?"

Çavuş Armond kilsənin o biri tərəfində yaşlı gözlərini qoluna sildi. Nəfəsinin altında yuxarıdan aşağıya doğru sürüşən, onun və kiçik rütbəli arbaletçilərinin üzərinə çökən nazik toz təbəqəsini lənətlədi. "Kardinalı görmürəm, kapitan", - deyərək Armond iki arbaletini əsgərlərinin kürəyinə qoyaraq gözlərini qırparaq qışqırdı.

Qəza! Tavandan böyük bir daş düşdü, dəstənin bir neçə addımlığında yerə çırpıldı. Arbaletçilərdən ikisi ayağa sıçradı.

Armond irəli atıldı: "Əlimi zorlamayın", - deyərək o, arbaleti onların boynunun arxasına soxaraq nəərə çəkdi. "Mövqələrinizi tutun". Kişilər diz çökdülər,

Armond, hər iki yayını onlara doğru məşq etdirərək geri çəkildi . Lakin onun gözü başqa yerdə - kafedralın qarşısındakı iki rahibdə idi - başqa bir keşişi görməməzlikdən gəlib kapitanını daha da məyus etməmək üçün.

Klodius və Qrevil kilsə qapılarına baxaraq əsəbi şəkildə yerlərini dəyişdilər . Dərhal Armondun arbaletçilərindən birinə təlimat verdiyini gördülər və diz çökmüş əsgər silahını rahiblərə tərəf yellədi.

"O, bizi vuracaq!" Qrevil Klodiusun xalatından möhkəm yapışaraq qışqırdı.

Klodius onu danladı; "Bəlkə də edə bilər... sənin üzündən!" Qrevilli itələdi . "Özünü saxlaya bilmədiyən üçün indi ikimizin də üstünə arbalet atılıb ." O, burnunu görünən nifrətlə tavana qaldıraraq hırıldadı.

Qrevil şikayətləndi; "Burada təhlükəsiz deyilik! Tağ daşları uçur..."

— İsanın anası, — Klodius qəfildən tavana baxaraq mızıldandı. — Bu, real ola bilməz .

Qurbangahın üstündə, iki kahindən başqa hamının görmədiyi divar rəsminin üç padşahı canlandı, başlarını döyürdülər, üzləri şiddətli əzab ifadələri ilə bükülmüşdü. Lakin, onların hərəkətli görüntüləri birdən yerində donub qaldı, ağızları açılmış və gözləri geniş açılmış halda Klodius və Qrevillə baxırdılar . Və həmin anda donmuş üzləri çatlamağa və yanmağa başladı, qara qar kimi yerə doğru sürüşən tüstü və kömürlənmiş boya ləkələri buludu buraxdı . Yalnız bundan sonra əsgərlər başlarını qaldırıb üzərlərinə çökən külün mənşəyini axtardılar .

Klodi öskürdü və əlini üzünün qarşısında yellədi, düşən tozun incə dumanını təmizləməyə çalışdı . Sonra soyuq suda həddindən artıq qızmış qayaların sınması kimi kəskin, partlayan səslərin səbəbini axtardı və yanında ucalan nəhəng sütunun səthinə yayılan çatlar tapdı. Sütundan uzaqlaşdı, onu uzaqdan yoxladı, əyri səthinin ətrafından aşağıya doğru spiral şəkildə axan toz yağışını müşahidə etdi. Birdən yarıqlar genişləndi və sütundan böyük daş parçaları yerə düşdü, tamamilə kar edən bir səslə döşəməyə çırpıldı və kilsədəki bütün gözlərin anında diqqətini cəlb etdi. Sütunun parçaları toz və düşən dağıntılar arasından qopduqca Klodius sütunun dağılmasının təsadüfi olmadığını gördü, çünki daha dərin bir hissənin açıq qalması... qırılmamış daş nəhəng daşdan yonulmuş ayağın yan tərəfinin hamar səthi kimi görünürdü.

Qaya yağdıqca rahibə aydın oldu ki, uçan qaya parçalarının altından tədricən uca bir heykəl peyda olur. Nəhəng fiqur onun idi.

Əlində uzun qılınc tutan zirehli nəhəng. Digər əli kafedralın damını dəstəkləyən daş blokun altında sıxılmışdı. Nazik təbəqəli zireh lövhələrindən ibarət ətəklə qədim Roma döyüşçüsünü xatırladan Sparta döyüş geyimində dayanırdı.

Əyri lövhələr onun aşağı ayaqlarını və yuxarı qollarını örtmüşdü və tam dəbilqəsi hər tərəfdən dairəvi idi, baş geyiminin yuxarı hissəsi isə yuxarıya doğru küt bir ucuna çevrilirdi. Geniş dodaqları arasında iti dişlərin ucları sıralarla uzanırdı və alınının mərkəzində tək bir sikloplik göz var idi.

Qrevil sütun sırasının yanından qaçaraq keçdi və kilsənin xarici divarına söykənərək dayandı. O, baxışlarını hündür Siklop heykəlidən ayıraraq qəribə bir hərəkətə baxdı və bunu gözüünün küncü ilə hiss etdi.

Orada, divarın yanında, düz onun yanında və bir az yuxarısında daşdan düzəldilmiş İsanın təsviri olan oyma çarmıx asılmışdı - hərəkət edirdi. Qrevil İsayə bənzər heykəlciyə baxırdı ; sinəsi sanki nəfəs almaqda çətinlik çəkirmiş kimi sürətlə qalxıb-enirdi. Rahib öz-özünə inildədi və divardan aşağı sürüşdü. Çətinlik içində özünü topa bükdü, ancaq ağlayıb dua etdi ki, ona dəhşətli bir yuxu kimi görünəndən oyansın - birdən yataqxana otağının sakitliyində özünü tapsın . Klodius yeni Siklop heykəlini göstərərək Borna qışqırdı: "Gördün , kapitan! Allah xatirinə, dəli olmusunuz? Əsgərləriniz buna qarşı deyillər! İndi getməliyik!"

Lakin Bornun arxası Klodiusa tərəf idi. Kapitan qurbangahdakı ipləri buraxıb sıradan çıxmış əsgərə əmrlər verdi . "Postunu tərk etmə ! İndi ipə qayıt!" Bunun əvəzinə əsgər qaçdı və kilsə qapısına tərəf qaçdı. Kapitan da tez bir zamanda fırlanıb qışqırdı: "Armond!"

Qəfildən arbaletlər partladı, boltlar uçdu və kişi kürəyinə bir neçə ox sancılmış halda yerə yığıldı . Qıvrıldı, boğuldu və öldü. Yalnız bundan sonra Born Klodiusa işarə barmağını vuraraq dedi: "Sus, keşiş; SUS !"

Born dönüb saçlarını qaşayıb qulaqlarının arxasına keçirdi. Məşəl daşıyanlara tərəf getdi. "Mənimlə dəliyə yaxınlaşın! Alovlarınızı küləkdən qoruyun ! Toplaşın və məşəlləri yandırın; hər alov digərini yandırır!" O, çuxurun kənarına yaxınlaşdı. Əyilmiş məşəl alovlarının zəif işığında o, çuxurun divarlarında çatların əmələ gəldiyini, yuxarı qalxdığını və çuxurun perimetrinin ən yuxarı kənarından keçdiyini gördü. Yenə də çatlar Qeytstoundan, daha yüksək kafedral mərtəbəsindən keçərək, hətta çəkmələrinin altına yayılırdı. Born geri çəkildi. İçəridə

Çuxurdan fırlanan qıf inildəyirdi; sürət qazandıqca daha da ucalırdı.

Onun iniltisinin içində, sanki minlərlə işgəncə çəkmiş ruhun guruldayan xoru kimi , bir çox qışqırıqların yüksələn tonları eşidilirdi .

Born uladı: "Kardinal haradadır?" Amma onun gözü qarşısında sıxılmış bədən hissələrinin qara, fırlanan nəhəngliyinə zillənmişdi . Sonra əmr etdi ki, əsgərləri çuxurdan uzaqlaşdırarkən məşəl daşıyıcıları səs-küyün üstündən qışqıraraq dedilər: "Düş!"

Geri! Hamınız, üçünüzdən başqa — işiğinizi ona tutun. Siz ikiniz; bu kilsədə daha çox məşəl istəyirəm! Özünü də diqqət edin! Və siz; iplərdə yerinizi tutun!" O, Armonda səsləndi. "Hazır olun!" Sonra arxalarından dövrə vuraraq bütün adamlarına qışqırdı: "Mənim nişanımda; lövhəni bağlayırıq! Əvvəlki kimi bərabər düzülün! Eyni tempdə olun. Əgər birinizin başını mənə tərəf qaldırdığını görsəm..." Lakin Kapitan ağzını yumdu, yavaşca çuxura tərəf döndü və tünd ətin fırlanan sütununun mərkəzindən yavaşca qalxan hamar, qırmızı bir formaya baxdı.

~*~

Katedralin o biri tərəfində, arbaletdən çıxan bir ox qaya divarına dəyəndə Klodius Qrevildən ayrılıb kilsə qapılarına tərəf qaçdı. Qıgılcımlar partladı, qolları çatana qədər. Klodiusun üzünü qəfildən onu geri çəkilməyə və qaçışını yenidən düşünməyə inandırdı. O, hələ də yerdə qorxu içində uzanan Qrevillə tərəf çəkildi. Uzaqdan o, silahını yenidən yükləyib ona tərəf tuşlayan arbaletçini gördü. Klodius indi başı aşağı əyilmiş, daşdan qırılmayan bir gözü ilə keşişi izləyən nəhəng Siklop heykəlinə ehtiyatla baxaraq Qrevillə tərəf əyildi.

Klodius Qrevilin çiyinə vuraraq onu təsəlli etdi. "Özünü toparla. Qaçmağına kömək etmək üçün güclü olmalısan."

Qrevil oturub gözlərini sildi. "Bəli... buradan çıxın. Kaş ki, mən... bəli... gedəydik." Qrevillin şübhə kimi gözləri kilsənin bir yerində nəsə axtarırmış kimi görünürdü və onu tapa bilmirdi. Amma gözləri sanki hər şeyi birdən kəşf edirdi, amma tamamilə fərqli bir işıqda. O, mızıldandı: "Yorğunam. Yataqxanaya qayıdıb səhər axşamından əvvəl dincəlməliyəm."

"Həqiqətən də." Klodius rahibi dəhşətli vəziyyətləri ilə bağlı yeni fikirlərlə daha da qorxutmaq üçün Qrevillin cəfəngiyat təklifi ilə razılaşdı. "Və sən də belə etməlisən." Getməyin vaxtıdır; səhər axşamından əvvəl rahatlıq və dinclik tapa bilərsiniz. Qrevil Klodiusa baxdı, amma diqqəti Klodiusun çiyindən keçərək uzaq tavana yönəldi. Boş baxışları geniş freskanın fırlanan təsvirlərinə zillənmişdi. O, qanadlı iblislərin mələkləri öldürdüyünü gördü. O, uçan iblislərin üç simasız padşahın başını kəsərkən qılınclarını yuxarı qaldıraraq mavi alov dairəsinə nüfuz etdiyini gördü. Çəşqin halda, Qrevil zəifcə gülümsədi və başını tərپətdi, sanki tavana söykənən dəhşətli hadisələri qəbul edirdi.

Klodius Qrevillə şillə vurdu. "Mənə bax! İndi gedirik! Vaxtın çatdığını görəndə, kafedral qapılarına tələsməyinizi gözləyirəm. Yavaşlamayın və dayanmayın! Davam edin. Gözünüz qapılardan başqa heç nəyə baxmır; Mən sənə arxanda olacağam. Məni götürürsən?"

"Bəli, yıxılmış olmalıyam - amma bacarıram. İndi gedəkmi?" Qrevil əlini Klodiusa uzadaraq soruşdu ki, ayağa qalxsın. Arxadan səs-küylü bir səs gəldi və onlar bir nəfər kimi çevrilib gördülər ki, böyük daş çarmıx divardan düşüb. Onun qalıqları yerə səpələnmiş bir yığın parçalanmış çarmıx kimi səpələnib.

fragmentlər. Lakin bütün səpələnmiş qəlpələr arasında heç biri onun tanınan bir hissəsini təmsil etmirdi. İsanın keçmiş heykəli, çünki hər qırıq parça yalnız bir vaxtlar oyulmuş daş xaça məxsus idi. Əlləri bir-birinə sıxılan Klodius Qrevilli ayağa qaldırmağa başladı, nə vaxtsa...

“Hıçqır!” Klodiusun arxasından – qəzəbli pişik səsi kimi kəskin tüpürcək səsi. Qrevil geri sıçrayan kimi Klodius fırlandı və hər iki rahib yerə yığıldı. Onlar oturduqları yerdə donub qaldılar, gözləri bərəldi və heyrətləndilər, paltarları isə kilsə küləklərində yellənirdi. Onlar hər hansı bir müqəddəs insanın təsəvvür edə biləcəyi, danışılmaz bir iyrencliyin üzünə baxırdılar. Onların qarşısında əvvəllər oyma xaça bərkidilmiş daş fiqur dayanırdı. İndi isə o, ayrıca, bəlkə də kiçik bir it qədər hündürdə dayanırdı. Onun bədəni çaqqala bənzəyirdi. Lakin iynəyəbənzər dişlərindən başqa, başı dəyişməz qalmış və tikanlı tacla tamamlanmış oyma İsanın əvvəlki bənzərliyinə uyğun gəlmişdi. Ayrı, dik və maneəsiz duran ön pəncələrindən fərqli olaraq, Arxa pəncələri yerə söykənmişdi, hər ikisi bir-birinə mismarlanmış və keçmiş daş xaçın böyük bir qalıqına bərkidilmiş kimi görünürdü. Qrotesk heykəli geriye doğru əyilmiş arxa hissəsini və hələ də bir-birinə bağlı olan qaya parçasını sürüyərək onlara tərəf süründü. Klodius və Qrevil ətrafa yayılan daş fiqurdan uzaqlaşdılar.

“Nərildə!” Kilsəyə yaxınlaşan Siklopdan gələn gurultulu bir səs kilsənin içini bürüdü və qısa müddətə bütün səsləri boğdu. Klodius nəhəngin bir böyük gözü ilə ona baxdığını gördü. Heykəl əlini tavandan buraxdı, digəri ilə nəhəng bir qılınc qaldırdı və sütunun küncdəki altlığından aşağı enməyə başlayanda hər iki keşiş ayağa qalxıb divara tərəf qaçdı. Daşlı nəhəng sandaletli ayağını kilsənin döşəməsinə çırpdı, lövhə daşlarından çatlar əmələ gətirdi və dabanının altından yayıldı. Dam daşları və toz hərəkət edən heykələ yağdı. Birdən kilsənin damının dayaqsız hissəsi çökdü və gurultulu kaosda nəhəngin üstünə böyük bir dağıntı sütunu düşdü.

Qəfil qüvvənin təsiri altında Sikloplar parçalandı və hamısı qum və daş uçuşunu şəklində yerə çırpıldı. Külək döşəməni qaldırsa da, nəhəng bir toz buludu onu hər yerə dağıtdı və kilsənin bütün mənzərəsini qaraltdı. Döşəmədə daşlı çaqqal fiquru sınımış xaç parçasını arxasınca sürüyərək ətrafa qaçdı. O, kafedralın mərkəzinə doğru qaçdı və qismən bağlı çuxura düşdü. Cəhənnəm irinli bir taun kimi, heç bir müqəddəs ikonadan aman vermədən kafedralı uddu. Və sirli an getdikcə pisləşən bir kabusa çevrildi.

“Qalx!” Kapitan Born qışqırdı. Əsgərlər dartışdılar və bağlar uzandı, qurbangah lövhəsi daha da irəli sürüşərək sınıq döşəməyə dəydi. Ulayan külək və tozun təsiri altında kişilər demək olar ki, kar və kor idilər. Çuxurun üçdə biri yavaş-yavaş içəri girən bir döşəmənin altında örtülmüşdü, döşəmədəki daim genişlənən yarıqlar fit çalırdı.

donmuş duman püskürürdü. Bir kişi sanki yarı qışqırıqla qışqırdı. Born dərhal sıralarda boş bir yer və döşəmədə duman və buz kristallarından ibarət bir sütun püskürən böyük bir çat gördü. O, sıraların arasından qaçdı. və daşlardakı çatlardan tullandı. Amma o, çox gec idi; əsgərini cəhənnəmin dərinliklərinə enən kimi görünən dərin yarıqda belə tapa bilmədi. İndi əllərində alovsuz məşəl cütləri tutan digər boş adamlara qışqırdı: "Dərhal dəstənin arxasında dairə çəkin! Əgər bizdən biri yıxılsa, dərhal həmin mövqeyi tutun!" O, uzaq divara tərəf döndü. "Armond; komandanlığı öz üzərinə götürməyə hazır olun!" Kişilər məşəllərini yerə atıb çuxurdan uzaqlaşarkən, Born döşəmədəki yarıqda oturdu. O, yıxılan adamının yerinə ipdən yapışdı və iplərdəki bütün əsgərlərə xəbərdarlıq etdi: "Biz bir nəfər kimi dartırıq və bir nəfər kimi ölürük!"

"Qalx!" Born qışqırdı. Mavimsi barmaqlar ipləri tutmuşdu. Titrəyən kişilər fit çalib inildəyirdilər. Yenə də qurbangah irəli doğru irəliləyirdi. Fırlanan sütundan buz parçaları atılırdı və hər əsgəri vururdu. Kişilər tozdan islanmış və çirkli idilər, bəzilərinin üzləri qaşqabaqlı idi. şaxtalı saqqalların altında idilər və hamısının üzündə yalnız qızğın döyüşün qızğınlığında göründüyü kimi eyni qorxu və çarətsizlik ifadəsi var idi.

"Qalx!" Bir vaxtlar bütün kafedralı bürümüş tozun sürətlə yayılan səsi arasından Kapitan, boğazından ardıcıl olaraq işıqlı Kabuslar buraxmağa davam edərkən, parıldayan Rahib Barmaqlığının daim aşkarlanan qalıqlarına göz qoyurdu. Onlar bir-birinin ardınca cəsədin ağzından uçurdular və hər biri qarşısındakından daha sürətlə qaçırdılar - ta ki cəsədin boğazı elə güclü təkrarlarla çırpılıb gəyirdi ki, uzununa iki yerə bölündü. Birdən rahibin başı və boynu çiyinləri ilə eyni şəkildə və hər tərəfə açıldı, sanki tez yetişən, ətli bir çiçək kimi. Qalan başsız bədəndən parlaq bir axın sütunu yuxarıya doğru qışqıraraq və döyünərək püskürdü. Katedralin yuxarı hissələri parıldayan şəffaf formalarla dolu idi. Hər yerdə Kabuslar yoxa çıxdı və tavandan, divarlardan və döşəmədən yenidən peyda oldu - bütün kafedral qeyri-təbii bir parıltı ilə yanıb-söndü.

Nəhəng daş Rahib Qreytin maneə törədən cəsədinin üzərinə yuvarlandıqca qurbangah lövhəsi qısa müddət ərzində sürüşdü və ağır daşın hər hərəkəti ilə dərisiz bədəni əyildi. Nəhəng çəkisi onurğasını sındırana qədər daha da geri çəkildi. Cəsəd kəskin şəkildə yanlara çevrildi və qatlandı. Bu dəhşətli və qeyri-təbii bucaq altında başının yellənən qalıqları qopdu və yalnız altındakı guruldayan qara sütun tərəfindən uduldu. Qəfildən boğaz Ruhlarının çıxışı dayandı, lakin onun şişmiş boyun dəliyi davam etdi qurbangah lövhəsinin hər zərbəsi ilə ahəngdar şəkildə bağırısaq iniltisi. Lakin, bükülmüş qalıqlar sonda sürüşən daşın altında yox oldu. Nəhayət, bir anda əbədi görünə bilərdi, kar edici nəriltili sakitləşməyə başladı; küləklər sakitləşdi; toz çəkildi və əks-səda doğuran bir gurultu kilsə döşəməsini silkələdi. Qurbangah lövhəsi ilə

Artıq yerində kilidlənmiş Born və adamları nəhayət ki, çuxuru örtmüşdülər. Döşəmədə davam edən alçaq bir gurultu, qurbangahın baş daşının altında hələ də guruldayan qaralmış bədən hissələrinin fırlandığını göstərirdi.

Kardinal Blasi Qarı Daşını açmağı bacarsa da — bu, Ruhlar ordusunu buraxmaq üçün kifayət idi — o, Kresidə ingilislərə qarşı göndərə biləcək qalan hissələri oxumaq üçün fürsət tapa bilmədi. Beləliklə, məqsədsiz Kabuslar dəstəsi heç bir göstəriş və ya əmr olmadan sadəcə tavanda dövrə vurdu. növ.

“Lənətə gəlsin sənə, Kardinal!” Bornun səsi qaranlıqda uğuldayırdı, səsi tez bir zamanda üst-üstə düşən əks-sədalərin izində yox oldu.

~*~

Kilsənin xaricində və Abbey ərazisinin o biri tərəfində Odino həmişəyaşıl kolların arasından baxdı. Dörd əsgərin İvanın cəsədini katakombanın binasının ön girişindən çıxardığını görəndə dizləri az qala ürəkbulanma dalğasına çevrildi. Onlar cəsədi hamama apardılar və orada xarici divarın yanına qoydular. Odino göz yaşlarını saxlaya bilmədi, fikri Lazarusa yönəlmişdi. Həyətdə toplaşmış əsgərlərə baxdı, diqqətləri tamamilə kilsəyə yönəlmişdi. Kişilər havaya, kafedralın damından çıxan işıqlı Kabuslara işarə etdilər. Sarı parıldayan formalar kilsənin qüllələrinin ətrafında dövrə vuraraq daş Qrotesklərin hündür terraslı sıraları arasında bir-birini qovurdular. Ümumilikdə, onlar yuva qurmaq üçün yer uğrunda mübarizə aparan göyərçinlər kimi axışırdılar.

Lazarusu katakombaların içində tapa bilməyən Bornun əsgərləri yerin üstünə qayıdıb həyətdə çıxdılar və kilsənin yuxarı hissələrində parlayan ruhların dumanını gördülər. Qarşılarında baş verən sürreal tamaşadan hipnoz edilən mühafizəçilər, silahdaşları ilə birlikdə Odinin gizləndiyi kol sırasına arxalarını çevirərək toplaşdılar - rahib fürsəti gördü.

Odino kolların arasından qopub katakombanın yan girişindən keçdi. Uzun dəhlizdən qaçdı, küncdən döndü və qulağını ona toxundurdu.

Katakomba girişinin dəmir qayıqlı taxta qapısı. Sonra qapını açdı və içəridən qorunmadığını gördü. Hələ də diqqətdən kənar qalaraq, zəif işıqlı pilləkənlərdən aşağı düşdü və dəhlizlərdən keçərək ora-bura dönərək yerin dərinliklərinə enirdi və Quyu Çuxurundan başqa heç bir yerə aparmayan kəsilməz bir dəhlizdən aşağı endi.

Quyu Çuxuruna çatanda Odino qaranlıq boşluğa bir məşəl atdı və pıçıldadı: “Lazarus?” Lakin otaq boş idi və yalnız döşəmədəki geniş xəndəkdən axan yeraltı bulağın gurultulu səsi eşidilirdi. Odino addımladı.

içəridə. Otağın ən ucqar ucuna tərəf qaçdı və orada çoxlu sayda əşyadan birini tutdu. Divarı boyunca taxta su vedrələri düzülmüşdü. O, xəndəyə yaxınlaşdı və vedrənin daş döşəməsinə vurdu. "Lazar? Haradasan? Sən Rahib Odinosan." Sonra məşəli xəndəyin üstündən keçirib suyun altında axtardı.

Odino vedrənin üstünə çırpıldı. Odino qışqırarkən vedrə parçalandı: "Lazar, çıx!". Dərhal yeraltı çayın səthi islanmış Lazarla partladı. Lazar döşəmənin altındakı kiçik bir mağarada gizlənmişdi. Əsrlər boyu davam edən eroziya nəticəsində hava ilə dolu bir cib var idi. Xoşbəxtlikdən, onun mövcudluğundan yalnız beş nəfər xəbərdar idi: Lazar, Odino, Lazarın etibar etdiyi Migel və Tatey adlı iki eybəcər zadəgan və indi onun yanında uzanan güclü, gümüşü saçlı rahib. hamam, əbədi olaraq səssiz.

"Ata...?"

"Bəli. İvan rəhmətə gedib, Lazarus; amma o, həmişə səninlə olacaq - burada," Odino Lazarusun sinəsinə toxunaraq cavab verdi. O, güclə udqundu. "İndi məni dinlə, bala; vaxt azdır. Tələsik getməliyik!" O, vedrənin qalıqlarını kənara atdı, Lazarusun uzanan əlini tutdu və onu sudan qaldırdı. Lazarus onu çəkdi.

Odino ip kəməmindən damcılayan maskanı götürüb çaya atanda o, oradakı suyu sıxdı. "Bunun üçün ehtiyac yoxdur. Sənin dünyan fərqli bir şəkildə dəyişib." Lazarus sürətli axının maskanı

necə apardığını izlədi. Və

Üz örtüyü divardakı köhnəlmiş dəlikdən sürüşərək yerin altındakı qaranlıq sularda əbədi olaraq itdi.

Onlar Quyu Çuxurundan qaçıb dolama tunellə yuxarı qaçdılar. Onların qarşısında ağır rahib alovlanan bir məşəli açılan qaranlığa atdı və arxasında Lazarın damcılayan paltarından su izi tunelin dərinliyinə axarkən yonulmuş damda tüstü izi qaldı. Bundan əlavə, rahibin çiyindən keçərək, oğlanların geniş göz bəbəklərindəki əkslər, titrəyən məşəl alovunun işığında bir cüt parıldayan sarı disk kimi görünə bilirdi. Lazarus addımlarını sürətləndirdi, yaş paltarı Odinonun yanında yıxılarkən qamçılıyıb partladı. Ondan soruşdu: "Rahib, Qapı Daşı niyə qışqırır?"

Odino qəfil dayandı və nəfəsini dərmək üçün divara söykəndi, sonra isə fənəri mavi gözlərin üzərində çevirdi. "Qışqırır? Necə qışqırır?"

"Eşidirəm. Ürəyimdə - səsi. Hətta indi də o, oradan gəlir." Lazarus tunelin qaya divarının ən yüksək nöqtələrinə işarə edirdi.

Odino Lazarusun iddiasını nəzərdən keçirdi və oğlanın kilsənin mərkəzinə — onun mərkəzinə işarə etdiyini anladı. Rahib onu danladı: "Artıq o pis sözləri eşitməyəcəyəm, oğlan! İndi sus, yoxsa səsimiz eşidiləcək!" Onlar yenidən tunelə qaçdılar.

Onlar katakombalar keçidlərinin labirintindən tələsik keçdilər. Nəhayət, Odino oğlanların otağına girdi və xırıltılı səslə hürüdü: "Yaş xalatlardan çıx!" O, girişin kənarına söykəndi. "Təzə paltarların varmı?"

"Bunlar yatağımın altındadır."

"Onda, davam et; mən orada əylə bilmərəm! Başqa bir başlıq varmı?"

"Yalnız məndən aldığın birini, rahib."

"Fərqi yoxdur. Soyun və tez geyin." Odino otaqdan bayıra baxdı.

və əsas dəhlizdən yuxarı qalxsa da, qaranlıqdan başqa heç nə görmədi, çünki Lazarus artıq gizləndiyindən heç kim katakombalar məşəllərini dəyişdirməyə əhəmiyyət vermirdi. Buna baxmayaraq, Odino incə səsləri dinləyir, uzaqdan gələn zondlama məşəllərinin parıltısını izləyir, keşik çəkirdi.

Odino dönüb Lazarı gördü; çarpayısının yanında diz çöküb, paltarlarla dolu taxta qutunun üstündə sakitcə ağlayırdı.

"Nə olub, oğlan?" Odino pıçıldadı.

Lazarus əlini qutunun kənarına qoydu. "Mənim başlığım var — təzəsi. Və iki ədəd." daha çox — biri Migel üçün, digəri isə Tateus üçün.

"Davam et, Lazarus! 'Vaxt deyil!' Odino fənəri çəkərək irəli qaçdı xalatlardan və maskalar qutudan çıxarılıb yatağın üstünə qoydu.

Lazar üzünü sildi, ayağa sıçradı və tez soyundu. Odino fənəri ötürdü

Oğlan çarpayının üstündən keçərkən paltarlarını boş əli ilə ayırırdı. Oğlan dairəvi şəkildə yeriyirdi, sinəsini tutmuş, soyunmuş və titrəyirdi. Lazarın nazik bədənini, qarnında göbək izi olmamasından başqa, demək olar ki, hər cəhətdən öz yaşında olan istənilən insan oğlan uşağının bədənini qədər normal görünürdü. Lakin, Lazarla digər skvayr oğlanları arasındakı ən böyük fərq, abbatlıq sakinlərinin - skvayrların, rahiblərin və abbatların düşündüyü kimi, əyri bel deyildi. Görünüşündə onun onurğası istənilən sağlam oğlanın onurğası kimi mükəmməl şəkildə düzülmüşdü. Ən nəzərə çarpan fərq, indiyə qədərki idi. Lazarın ət və sümükdən ibarət, qatlanmış, membranlı bir cüt qanadı var idi.

Lazarus qanadlarını açıb onlardan suyu cəld silkələdi. Qanadlarını kürəyi üstə əyilmiş şəkildə qatladı və paltarlarını qolunun üstünə salaraq qaşqabağını salaraq Odinoya baxmaq üçün döndü. Qaşqabağını salmış su zərrələri qırışmış alından süzülürdü.

"Bağışla məni, rahib," Lazarus aşağı baxaraq dedi.

Odino Lazarusun yatağına tərəf başını tərپətdi. "Yataq örtüklərini qurulamaq üçün istifadə et."

Lazarus da bunu etdi və Odino qolunu uzatdı. "İndi geyin."

Oğlan geyinərkən Odino ona çarpayının üstünə sərilməmiş başqa bir dəst paltar göstərdi: xalat, bel örtüyü, başlıq və iki cüt ayaq əlcəyi. "Gecənin havası soyuqdur; hər iki sarğısını bir-birinin üstünə geyin. Tez ol və işini bitir!"

Odino çiyinə toxundu, qapıya tərəf qaçdı və Lazarus özünü məşğul edərkən keşik çəkdi. "Məni dinlə, Lazarus. Biz katakombalardan çıxacağıq. Lakin abbatlığın ərazisində çoxlu əsgər var və onlar bütün bacarıqlarını səfərbər edəcəklər.

" Qaçışımız. Qaranlığın örtüyü bizim olsa da, bizi nə görmək, nə də eşitmək mümkün deyil - və biz külək kimi hərəkət etməliyik." Odino öskürəyini boğdu və Lazarusa baxdı. "Məni yığırsan, oğlan?"

"Bəli, rahib. Amma... bəlkə də katakombalarda gizlənə bilərik..." Lazarus səsi titrəyərək təklif etdi. Rahib bir ifadə gördü ki, oğlan maskanı başına taxmazdan əvvəl üzündə ciddi bir narahatlıq var idi.

Aydındır ki, Odino Lazarusun katakombalardan kənarında bir dünya haqqında çox az şey bildiyini, Abbey skriptoriumundan əldə edə biləcəyi şeylərdən başqa bir şey bilmədiyini anladı. Lazarus başlıq bağlarını sıxdı və əlavə etdi: "Əsgərlər bizi burada tapa bilməyəcəklər. Benion Tunelinin içərisində boş bir divar tanıyıram..."

Odino otaqdan keçdi, oğlanın çiyindən tutdu və onu silkələdi. "Xeyr!" Özünə nəzarət etməlisən! Katakombalar artıq yoxdur. Artıq yandırmaq və ya söndürmək üçün məşəllər yoxdur; artıq şərabçılıq yoxdur; artıq divarları və döşəmələri təmizləmək yoxdur. Bu andan etibarən yalnız itaət etmək əmrləri birbaşa səndən gələcək. Və sən bu əmrlərlə yaşayacaqsan və ya öləcəksən! Səhv etmə, Lazarus!

"Mən hələ rahiblik etməyəcəyəm ..."

"İstisna yoxdur, Lazarus. Sənin həyatının bundan asılıdır!" Lazar çiyinlərini və başını aşağı salıb səssiz dayandı.

Odino onu buraxıb ah çəkdi. "İndi nə olub?"

"Qorxuram, rahib."

Odino onun qarşısında diz çökdü. "Və sən belə olmalısan!" Keşiz tavana işarə etdi. "Yuxarıdakı adamlar səni tutsalar, səni öldürəcəklər. Qorxu səni yaşatmağın şərtidir. Qorxu yaxşıdır." O, fənəri silkələdi. "Qorxu sənin dostundur, heç vaxt sınağa çəkilməməli və ya xəyanətə uğramamalıdır." Odino çarpayından ikinci maskanı çıxardı. "İndi isə birinin üzərinə başqa bir başlıq tax, dərhal ikisinin üzərinə üçüncü ayaq əlcəyi bağla!" Odino qəfil ayağa qalxdı və qapıya qayıtdı.

Odino ona dərs deyəndə Lazarus tələsik geyindi. "Sən artıq oğlan deyilsən — sən kişisən — elə deyilmi?"

"Bəli, rahib," Lazarus mızıldandı, birincisinin üzərinə ikinci maska taxdı və başqa bir ayaq əlcəyini götürdü.

"Onda adımları xatırla; mənim adım nədir?"

"Sənin adın Rahib Delon Odinodur, rahib."

"Elə deyil! Yaxşı başa düş — Lazar adlı oğlan artıq yoxdur. O, böyüyüb kişi olub. Atası kimi danışır və özünü hər cür aparır." Odino açıq əlini divar daşlarına vurdu və Lazar sıçradı, maskasının qaranlıq göz dəliklərini rahibə tərəf çevirdi. "Sən artıq İvansan! İvansan. İndi mənə cavab ver, yalnız bu dəfə, İvan kimi. Mənim adım nədir?"

"Odino," Lazarus cavab verdi, diqqəti hələ də ayaq əlcəklərində idi.

"Afərin," Odino qısa bir təbəssümlə cavab verdi. "Bu gecə sən öz qürurun olacaqsan

Ata. Sən Ondan — öz daxilindən güc çağıracaqsan . O, sənə ruhən günlərinin sonuna qədər yol göstərəcək. Və o, əbədi olaraq sənənlə olacaq." Odino öz sinəsinə toxundu. "Burada; ürəyində." Odino paltarının altında gizlənmiş kiçik bir əşyanı hiss edərək aşağı baxdı . "Ah, bəli. O, israr etdi ki, əgər bir şey — bəli —burada olsa, səndə bunu olsun ." Boş əli ilə keşiş dəri ip boyunbağı çıxardı. Boynundan çıxan və nazik qayıqdan sallanan miniatür taxta xaç var idi və Lazarus dərhal İvanın dua xaçı olduğunu tanıdı. Odino oğlana tərəf addımladı və boyunbağı onun başına keçirdi və sonra xaçı xalatinin altına qoydu. "Budur; sən indi İvansan. Və İvan heç vaxt ağlamır, elə deyilmi?"

Lazarus Odinoya baxdı, mavi gözləri bir cüt məşəl işığında parıldayırdı. maskasındakı dəliklərdən.

"Xeyr, rəfiqə... yox, Odino," Lazarus cavab verdi. "Mən geyinmişəm."

— Onda gedək, — Odino onun çiyinə toxundu. — Başımıza nə gəliрсə gəlsin, yadınızda saxlayın ki, bu abbatlıqdan tez qaçmalısan, əbədi olaraq ondan uzaq durmalısan. Əsgərlər məni tutsalar, geri baxmamalı və tərəddüd etməməlisən. Təkbaşına məni öldürməzlər; amma səni tutsalar, ikimizi də — səni olduğun üçün, qaçışına kömək etdiyim üçün məni də öldürəcəklər . — Odino gözlərini qıydı. — Həyatım sənənlə ələndədir. Məni əldən vermə, Lazarus.

Lazar cübbənin altında gizlədilmiş kiçik bir əşyanı ovuşdurdu və çiyinlərini geri qoydu.

"Mən etməyəcəyəm... Odino."

Odino yanan məşəli çarpayının üstünə atdı və alov dərhal örtükləri bürüdü . Tüstü qaya tavanına dəyib dəhlizə töküldü.

Lazarus Naramsinin məktubunu və üzərindəki çoxsaylı yazılı simvolları xatırladı. İrəli atıldı və oxlayan qolunu döşək samanına soxdu, amma heç bir kağız tapmadı. Odino onu çəkdi.

"Nə edirsən, alov içində?"

"Orada perqament rulonum var idi!" deyə Lazar yanan yatağı göstərərək qışqırdı.

"Getdi."

"Burax onu." Odino Lazarusun başını alovdan çevirdi və düz onun gözlərinə baxdı. "Səndə lazım olan hər şey var. İndi məni dinlə. Əgər tapılsa, Quyu Çuxuruna qayıdıb altındakı mağarada gizlən.

döşəmə — əvvəlki kimi. Qaranlıq və tüstü səni bürüyəcək, elə deyilmi?"

"Mən edərəm", - deyə Lazarus cavab verdi.

Rahib başını tərpədən alından təzə tər damllarını sildi. "Onda gedək - külək kimi " deyə pıçıldadı.

Odino Lazarı tələsik qaranlıq dəhlizdən yuxarı aparmazdan əvvəl qapının ağzında qulaq asdı . Onların arxasında, dəhlizin diqqətəlayiq xüsusiyyətləri daha qaranlıq kölgələrə düşəndə gurultulu alovun parıltısı söndü . Odino, tez-tez etdiyi kimi, gecə şərab zirzəmisinə gedərkən etdiyi kimi, qara tuneldən keçdi ; barmaqlarının uclarını divara sürtdü və harada getdiyini dəqiq bildirə biləcək yadda qalan işarələr axtardı . Lazar onun arxasında yaxından addımladı və mərkəzinə qalxdı.

Dəhlizdən keçdi və sürətli və sabit yerləşində heç nəyə toxunmadı. Qaranlıqda oğlanın əmrli yerişi atasının yerişi ilə eyni görünə bilirdi; uzun addımlarla, dabanla döyünən addımlarla sanki altındakı torpağı hərəkətə gətirirdi. Rahib və skeyper birlikdə döngəni döndülər və dəhlizin sonundakı uzaq bir parıltıya doğru tələsik irəlilədilər.

Nəhayət, tunnel hündür bir hasara açıldı və geniş pilləkənlər daş meydançaya doğru yuxarıya doğru aparırdı. Meydançanın üstündə, mühafizəsiz, dəmir kəmərlili, taxta bir qapı Abbey katakombalarının girişini göstərirdi. Katakomba pilləkənlərinin ətəyində titrəyən bir məşəl son alovunu söndürməyə çalışırdı. Ondan yanan qırmızı köz yerə uçub söndü. Odino pilləkənlərin yarısına qalxaraq Lazarusun artıq onu izləmədiyini aşkar etməzdən əvvəl pilləkənlərlə yuxarı qalxdı. Dayandı və fırlanaraq oğlanın sönən məşəlin altında dayanıb diqqətlə baxdığı döşəmədə. Keşif nəfəsini kəşib pilləkənlərdən aşağı endi. Yalnız bundan sonra keşif oğlanın diqqətinin yayınmasının səbəbini anladı. Lazarus yerə baxdı və bir neçə dəqiqə əvvəl İvanın damarlarından axan qan ləkəsinə baxdı.

"İndi yox!" Odino onun qolundan tutdu və birlikdə pilləkənlərlə yuxarı qaçdılar. Rahib katakomba qapısını aralayıb qulaq asdı - yalnız səssizlik eşitdi. O, qapını açdı

Qapını açdı dəhlizə doğru irəlilədi. Lakin küncdən keçməzdən əvvəl çiyininin üstündən baxıb qapının astanasında hərəkətsiz dayanan oğlanı gördü - elə bil Lazar özünü böyük bir uçurumun kənarında dayanıb aşağı baxan görürdü. Odino bir neçə addım geri çəkildi və Lazarı ona tərəf yellədi. "İndi!"

Lazarus qapıdan içəri girməzdən əvvəl dərin bir nəfəs aldı. Yumruqları ilə rahibin ətəyindən yapışaraq Odinoya batdı.

"Afərin. İndi yaxın dur." Odino onu qoparıb uzaqlaşdırdı. Lazarus heç nə deməsə də, Odino onun nəfəsinin tezliyini eşitdi və başqa cür aşkar olmayan bir maska altında gizlənmiş geniş gözlü qorxu ifadəsini təsəvvür etdi. Birdən, qonşu bir yerdən

Dəhlizdə qapı döyüldü; yaxınlaşan əsgərlərin səsi daha da ucaldı.

"Möhkəm ol, Lazarus!" Odino ağırlığını dəhlizdə sürüşdürərək qışqırdı. "Tez ol", - deyərək çiyininin üstündən oğlana pıçıldadı. Lazar da yaxınlaşdığı üçün ikisi də səs-küydən qaçdılar.

Onlar ikisi binanın yan qapılarından qaçaraq çıxdılar və abbatlıq divarının ətrafında düzülmüş hündür həmişəyaşıl kolların bir sırasının arxasında gizləndilər. Və orada, soyuq hava və şəfəqli ayın zəif işığı nəfəslərin üzərinə nəzərəcarpacaq dərəcədə duman salarkən, onlar hərəkətsiz qaldılar. Katedral istiqamətində, ara sıra əmr qışqırıqları ilə müşayiət olunan mübahisə edən əsgərlərin səslərini eşitdilər. Gecə havasını səslər bürüdü: atların xırıltısı, çəkmələrin tappıltısı, qapıların çırpılması və metal cingiltisi səsləri - həyat qaynar bir ordunun səsləri ilə canlanırdı.

Lazarın xalatını dartıb ona arxasınca getməsinə işarə etdi. Birlikdə çəpərlərin arxasındakı darısqal məkandan yan keçərək divara söykəndilər. Hər addımda söhbət edən əsgərlərin səsləri daha da ucalaraq sakitcə abbatlığın cənub darvazasına doğru irəlilədilər . Odino barmağını dodaqlarına qoyub Lazara susmağı işarə etdi.

Rahib kolları ehtiyatla araladı və həyətdə , açıq və mühafizəsiz Abbey darvazasından xeyli aralıda dayanan dörd əsgəri gördü. Onlar ona arxalarını çevirib uzaqdakı kilsə damına - onun üstündə qaynaşan parıldayan kabuslar buluduna baxdılar . Yenə də Lazarı dartdı və çəpərin ucunu ayıraraq açıqlığa doğru addımladı. Əsgərlər qalarkən Odino Lazarı kolların arxasından çəkdi və onu elə sürətlə darvazadan itələdi ki, oğlan az qala büdrəyib yıxılacaqdı. Buna baxmayaraq, ikisi də sağ-salamat qaranlığa girdilər və taleyin bəxti gətirən bir dönüşündə, səbəb olan eyni Şər...

Lazarus, əsgərlərin onu tapıb öldürməməsi üçün gizlənməli idi, çünki o, indi əsgərlərin diqqətini yayındırdı və onun qaçmasına imkan verdi.

Sübh çağının zəif işığı altında hərəkət edən kölgələr kimi, onlar təpənin yamacından aşağı uçdular və qayalar və xaçlarla işarələnmiş qısa quru otluq sahəyə - Abbey qəbiristanlığına doğru uçdular . İki kurqanların və baş daşlarının arasından keçərək qəbiristanlığın ən ucuna çatana qədər qaçdılar. Odino başı hündür bir qayanın arxasında gizləndi və Lazarusu patrul əsgərinin gözündən qaçırdı.

Və orada hamıdan gizləndilər. Odino qayaya söykənib nəfəs almağa çalışırdı. Lazarus onun yanında dayanıb, demək olar ki, hər yerə birdən baxırdı. O, otları, baş daşlarını, uzaq təpələri, doğan qırmızı ayı və saysız-hesabsız ulduzlardan ibarət geniş səmanı axtarırdı. "Mənim xoşuma gəlmir", - deyərək qeyd etdi. "Dünya çox böyükdür".

Odino nəfəsini dərib ah çəkdi. "Və gecə keçməmişdən əvvəl daha da böyüyəcək ."

Lazar fırlanıb soruşdu: "İndi olduğundan da artıq?"

Rahib çiyinlərini əydi və inildədi: "Bu, heç vaxt işə yaramayacaq. Mən azuqə gətirməliyəm." Oğlana baxdı. " Qapı keşikçilərinin diqqəti yayındığı müddətcə yataqxanaya və abbatlığa təhlükəsiz giriş və çıxış təmin edəcək mühafizəsiz bir yol tanıyıram ."

"Biz qaçdıq - təhlükəsizlik!"

"Xeyr, Lazarus. Ən yaxın kənddən bir günlükdən çox məsafədəyik , günəşdən kifayət qədər sığınacaq verə biləcək ən yaxın sığınacaqdan isə yarım gecəlik məsafədəyik - və qarşıdakı günlər üçün kürəyimizdəki paltarlardan başqa heç bir tədarükümüz yoxdur ."

" Yol boyu ehtiyatımız ola bilər", - deyərək Lazarus təklif etdi.

"Kaş dünya belə mehriban olsaydı. Təəssüf ki, keçməli olduğumuz kimsəsiz yolda belə bir şey tapa bilməyəcəyik . Hazır alovun yeganə vasitəsi və yeganə vasitə

"Bizim üçün mövcud olan təmiz su hələ də o divarların içində gizlənilib", - deyə Odino abbatlığın cənub darvazasına tərəf başını tərpedərək bildirdi. "Və buradan Dağ Ağızı ilə arasındakı son yemək parçası artıq yataqxananın içərisində gizlədilib, çünki mətbəxdəki bütün ehtiyatları mən toplamışam ."

Lazar qərbə baxdı. "Dağ ağızı bir mağaradır; orada", - dedi və qaranlıq üfünə işarə etdi.

"Həqiqətən də," Odino cavab verdi. "Hələlik ora olmalısan — günəşdən təhlükəsiz . Mağaranı xatırlayırsan, elə deyilmi?"

"Bəli. Atam mənə Dağ Ağızı haqqında danışmışdı. Rahib Nikolas mənə belə təsvir etmişdi: necə tapdı.

"İnanırsan ki, məni məhz buna - cəmi yarım gecəyə - apara bilərsən?"

"Hə, bəli! Səni ora apara bilərəm!" Rahib Nikolas dedi: əgər insan heç bir yolunu azmadan qərbə doğru getsə, o, birbaşa Dağ Ağızına gedəcək. Mən isə heç vaxt yolunu azmam; görəcəksiniz."

Odino rahat bir ah çəkdi, çünki Lazarın ilahi bir istiqamət hissi olduğunu, bəlkə də hər hansı bir canlı insandan daha çox olduğunu bilirdi - bəlkə də bu hiss hər hansı bir köçəri quş qədər səhsizdir. Və o, əmin idi ki, Lazar qərb cığırından bir daş atımından artıq uzaqlaşmayacaq , hətta gecələr onun istiqamətində getməli olsa belə. Odino abbatlığa tərəf döndü və mızıldandı: "Nəhayət, bu, bizim xeyrimizə işləyə bilər. Əsgərlər diqqətlərini yayındırarkən mən azuqəmizi gətirməliyəm".

"Amma əsgərlər bizi tutacaqlar!" deyə Lazarus Odinonun cübbəsi ilə bir ovuc tutaraq qışqırdı.

"Xeyr," rahib oğlanın əlini çəkərək geri dönərək cavab verdi. "Mən tək getməliyəm. Sənin əsir düşməyinə risk edə bilmərik."

Lazarus qayaya toxundu. "Onda mən burada, bu daşın arxasında qalmalıyam ?"

Odino başını yellədi. "Bilmirsən. Əgər burada qalsan, patrul əsgərləri sənin üstünə gələ bilər. Əgər mən geciksəm, günəşdən gizlənməyə vaxtın olmaya bilər." Odino şərqə baxdı və parlaq, şişmiş bir aya baxdı.

Lazarus qəbiristanlığın qaranlıq qərb kənarını axtardı və sonra Odinoya tərəf döndü.

"Onda harada gizlənməliyəm?"

"Burada deyil. Dağ Ağızı," Odino cavab verdi. "Səyahət gecə yarısıdır. Vaxt sənin tərəfindədir. Və sən onu necə tapacağını bilirsən, elə deyilmi?"

Lazarus başını aşağı saldı. "Bəlkə də. Yalnız Nikolas doğru danışarsa..."

"Nikolay düz deyir, Lazarus. O, Dağ Ağızını atana və mənə göstərib. O, adını verəndə biz orada idik."

"Amma birlikdə getməliyik - sən və mən. Sabahısı gün isə abbatlığa qayıdıb azuqə gətirə bilərsiniz, elə deyilmi?"

"Xeyr, Lazarus. Bu səyahət çətin bir səyahətdir - bir çox təpə və vadilərin kəşiməsi ." Odino tərlənmiş alnını qoluna sildi. Titrəyən əlini ona tərəf qoydu.

qarnını yellədi və başını yellədi. "Mən ora-bura getməyə yaramıram. Hətta ağır bir kisə azuqə daşımada belə özümə yükəm . Əgər şiddətli soyuqdan ölməsəm və sabah geri qayıtmağı təklif etdiyim kimi etsəm, onda " Gecənin yayındırılması keçib, qapı keşikçiləri yenidən öz postlarına qayıdanda əsgərlərin yanından necə keçə bilərəm?" Odino qayanın yanından və Abbey divarından keçdiyini göstərdi. "Bax, kilsənin üstündə - bu yeni Kardinalın Qapı Daşından buraxdığı şeylərə ." Lazarus kilsənin damına və qüllələrinə baxdı, yuxarı hissələri indi formasız Kabusların toplaşdığı bir dəstə altında işıqlandırılırdı. Odino davam etdi: "Onlar bir növ Ruhlardır və mən tam əminəm ki, Onlar möhtəşəm nümayişləri ilə bizi əyləndirməkdən daha çox şey etmək istəyirlər. Xeyr, onların varlığı və hərəkətləri mənə göstərir ki, bu abbatlıqda hələ daha böyük bir bəla peyda olmayacaq. Bilmirəm nə; amma indi də onlar Ruhlar ordusu kimi toplaşırlar. Damın əsasları arasında necə hərəkət etdiklərinə və özlərini sıralarla necə topladıklarına baxın. Bir həqiqət dəqiqdir, oğlum. Onlar özlərini təşkil etməyə gələndə biz burada olmayacağıq. Beləliklə, əsgərlər bunlardan və katakombaların yeni tüstüsündən yayınarkən mən indi hərəkət etməliyəm . Artıq azuqəni asanlıqla gətirməyin vaxtıdır .

" Səni tutacaqlar... Bilirəm ki, tutacaqlar", - deyə Lazarus şikayətləndi və yenidən rahibin paltarını geyindi .

Odino əllərini belinə qoyub arxaya söykəndi. "Tutaq ki, məni tutublar. Əsir götürülmüş rahiblə nə edəcəklər; bağışlanma diləyəcəklər? Lazarus, hətta əsgərlər də Rəbblərinə hörmət edirlər. Mənə heç nə etməyəcəklər, təkcə mən olduğum üçün — paltar geyinmiş və Allahın xidmətçisi olduğum üçün. İndi, ən əsası, sən...

Axşam çıxmazdan əvvəl özünüzü Dağ Ağzının təhlükəsiz yerinə aparın. Mən sizinlə orada görüşəcəyəm, müddəalarla.

Lazarus Odinonun cübbəsini açıb başını aşağı saldı.

"Bundan əlavə," Odino əlavə etdi, "Əgər məni tutmağa çalışsalar, mən onların çoxunu keçi ilə döyüb yola salacağam!"

Lazar başını qaldırıb başını yellədi. Rahib hiss etdi ki, oğlanın maskasının altında incə bir təbəssüm gizlənib. Amma oğlan ondan üz döndərüb uzaqlara baxdı.

Odino Lazarın qarşısında diz çökdü və əlini onun çiyinə qoydu. "Atan kimi səndən də güclü olmağı gözləyirəm . Onun çarmıxını özünə daşıyırsan. Və onu qürurlandıracaqsan , elə deyilmi?"

"Edərəm, rahib", - deyə Lazarus mızıldandı.

Odino əsgər izləri axtararaq ərazini araşdırdı. "Bəs qərbə doğru dəqiq yeriyə biləcəyinizə əminsizmi ?"

"Bacarıram," Lazarus təsdiqlədi. "Amma sən bunu artıq bilirsən, rahib." Səsində bir qəzəb hissi var idi.

"Bəli, bilirəm." Odino onun çiyinə vurdu və qərbi göstərdi. "Durduğumuz yerdən,

Gecənin yarısını dəqiq qərbə doğru getməlisən və Dağ Ağzı sənindir. Etmə yol boyu görünməsin və ya eşidilməsin. Heç vaxt yolunu azma - yolunuzdan heç vaxt yayınmamalıdır Tərəddüd et ki, bilmədən dağın ətrafından keçməyəsən. Hər şeydən qaç, mağaraya gedən düz və dar yolunu qoru. Məni yığırısan?"

"Edirəm, rahib."

"Əgər ilk işıq düşənə qədər mağaraya çata bilməsən, günəşdən qorunmalısən. Əgər daha çox olmasa, bir çuxur qazıb özünü torpaq və daşla basdır." Odino əyilib onun çiyinlərindən möhkəm yapışdı. "Bu çox vacibdir, Lazar! Günəş səni öldürəcək! Öləcəksən! Mən bunu gördüm - bu, xoşagəlməz və ağrılı bir ölümdür! Qışqırısan belə, bədənin daşa çevrilir! Və onu heç nə ilə aradan qaldırmaq mümkün deyil. Günəş sənə ölümün olacaq, Lazar - sonradan həyat olmayacaq."

Lazarus heç nə demədi. Odino onu buraxdı. Rahib üçün oğlanın sükutu və sərt duruşu yetərli cavab kimi görünürdü.

"İndi isə, səndən bu yerdən uzaqlaşmağı gözləyirəm - yalnız şər qalır. Heç vaxt geri baxma və heç bir səbəbdən tərəddüd etmə." Odino oğlanın paltarını düzəltdi. Oğlanı itələməzdən əvvəl yenidən ətrafı gəzdi. "Məni götürürsən?"

"Edirəm, rahib."

Lazar qaranlıq qərb üfünə doğru getdi; irəli baxaraq qışqırdı: "Və sən tezliklə - bu gecə mənim arxamca gələcəksən?" Səsi titrək sözlərlə xırıltılı idi.

"Əgər Rəbb icazə versə, səhər tezdən Dağ Ağzında yenidən görüşəcəyik", - deyə Odino ona əmin etdi. "Sərt iman və sarsılmaz qətiyyət sayəsində qarşınızda duran hər şeydən sağ çıxacaqsınız. Artıq sən insansan, Lazarus. Sən atanın oğlusan; və onun bütün yükünü və xeyirdualarını daşıyırsan. Diqqətin yayınmasında, cazibədə və ya çaşqınlıqda tərəddüd etmə. Yolundan sapma. İndi sən İvansan. Get! Və ayaqların altında sus!"

Oğlan çiyinlərini sərtləşdirdi və qəbiristanlığın dərinliyinə doğru getdi. Odino uzaqdan paltarlı siluetin gecənin qaranlığı ilə qarışdığını seyr etdi. Nəhayət, fiqur yaxınlıqdakı bir vadinin kölgəsində yox oldu. Bir an keçdi və qərb küləyi kəndin üzərinə əsdi. Yalnız Odino oğlanın kifayət qədər uzaqlaşdığına əmin olduqda, qayanın üstünə yığıldı.

Onun altında ay işığında damcılanan göz yaşları daşın üzünü sildi. Odino İvan üçün ağladı, çünki İvan qorxmuş Lazarı üçün ağlaya bilmirdi; o, Lazar üçün ağladı, çünki Lazar hazır olmadığı "İvan" kimi davranırdı; və o, özü üçün ağladı, çünki heç vaxt İvanın Lazar üçün olduğu "İvan" ola bilməzdi.

Təəssüf ki, dərhal tənhalığının tənhalığında Odino parçalandı, özünü kök bir rahib kimi hiss edərək dairəvi bir qayanın üstünə yığıldı - özünü böyük və dəhşətli bir seldə boğulan və boğulmuş sadəcə bir insan zərrəsinə çevirdi.

Qrotesk ~ Qotik dastan, müəllif: GE Qreyven || VII Fəsil || Pulsuz onlayn: <https://www.gothicnovel.org> || Bütün hüquqlar qorunur (c)1998 – ABŞ

uzun müddət ölü və kar qulaqlarla dolu geniş Abbey qəbiristanlığının ortasında olarkən, gizli kədərlər üzərində ağlayaraq və titrəyərək qəzəbli boşluq və həsrət.

[7-ci fəslin sonu]

Bu ədəbi əsər yaradıldı

yalnız həsr olunmuş şəkildə

Edqar Allan Po (1809—1849)

— Qoy onun mirası hamımızın içində yaşasın —

~[GothicNovel.Org](https://www.gothicnovel.org)~